Stephen King

Jízda na Střele

Nikdy jsem ten příběh nikomu nevyprávěl a ani jsem si nemyslel, že to někdy udělám – ne proto, že bych se bál, že mi nikdo neuvěří, ale protože jsem se styděl… a protože ten příběh byl můj. Vždycky jsem cítil, že vyprávění by snížilo hodnotu obou – mě i příběhu samotného; byl by najednou menší a více pozemský, prostě nic víc, než strašidelná historka, kterou vypráví vychovatel na letním táboře před tím, než večer zhasnou. A snad jsem se bál i toho, že když to vyprávění uslyším z mých vlastních úst, mohl bych sám začít pochybovat o tom, co říkám. Ale od té doby, co moje matka zemřela, nespím moc dobře. Začnu podřimovat a pak se zase rychle proberu, jsem dokonale vzhůru a celý roztřesený. Nechávám si u postele lampu, ale nepomáhá to tolik, jak byste si mohli myslet.V noci je okolo mnohem víc stínů, všimli jste si toho někdy? A nezáleží na tom, že máte rozsvíceno. A ty dlouhé, ty by mohly být stíny čehokoliv.

Úplně čehokoliv.

Byl jsem v předposledním ročníku na University of Maine, když mi paní McCurdyová zavolala ohledně mé matky. Můj otec zemřel příliš brzy na to, abych si ho vůbec pamatoval a já byl jedináček, což znamenalo ‘Alan a Jean Parkerovi proti zbytku světa’. Paní McCurdyová, která bydlela v té samé ulici kousek nad námi, mi zavolala do bytu, kde jsem bydlel se třemi dalšími kluky. Telefonní číslo našla na lednici, kam si máma přichytávala magnety různé lístečky s tím, co má udělat.

„Byla to mrtvice,“ řekla tím svým dlouhým vleklým novoanglickým akcentem. „Stalo se to v restauraci. Ale není potřeba, aby jsi sem hned letěl jako splašený. Doktor povídal, že to nebylo zas až tak zlé. Je při vědomí a může mluvit.“

„No dobře, ale dává to, co říká, smysl?“ zeptal jsem se. Snažil jsem se, aby to znělo klidně ale srdce mi bušilo a v obývacím pokoji bylo najednou hrozné horko. Měl jsem celý byt sám pro sebe, protože byla středa a moji spolubydlící měli celodenní vyučování.

„Jistěže ano! Jako první se ptala po mě a chtěla, abych ti zavolala, ale přitom tě nevyděsila. To docela dává smysl, nemyslíš?“

„To jo.“ Samozřejmě,že jsem byl vyděšený. Když vám někdo zavolá, že vaši matku odvezla sanitka z práce rovnou do nemocnice, jak si myslíte, že byste se cítili?

„Vzkazuje ti, že máš ve škole zůstat až do víkendu. Říkala, že pak bys mohl přijet, jestli nebudeš mít moc učení.“

To určitě, myslel jsem si. Zůstanu tady v tomhle ošuntělém bytě páchnoucím po pivu, zatímco moje matka leží na nemocničním lůžku a možná umírá.

„Tvá máma je ještě mladá ženská,“ řekla McCurdyová. „To má všechno z toho, že za těch posledních pár let hrozně přibrala a taky že má vysoký krevní tlak. A k tomu ty cigarety. Měla by přestat kouřit.“

O tom jsem tedy pochyboval a měl jsem pravdu, mrtvice nebo ne, moje matka svoje cigarety přímo milovala. Poděkoval jsem paní McCurdyové za zavolání.

„Zavolala jsem ti hned jak jsem přišla domů,“ řekla. „Takže kdy přijedeš, Alane? V sobotu?“ V jejím hlase zazněl chytrácký tón, který naznačoval, že je jí to stejně jasné.

Kouknul jsem se z okna; bylo dokonalé říjnové odpoledne: světle modrá obloha Nové Anglie nad stromy, které právě shazovaly své žluté listí na Mill Street. Letmo jsem pohlédl na hodinky. Za deset minut půl čtvrté. Chystal jsem se právě na filozofický seminář, který začíná ve čtyři, když telefon zazvonil.

„Děláte si legraci?“ zeptal jsem se jí. „Budu tam ještě dnes v noci.“ Její smích byl suchý a zněl trochu nakřáple – paní McCurdyová byla určitě ta nejpovolanější osoba, která může mluvit o škodlivosti kouření, ona s těmi svými winstonkami.

„Hodný hoch! Pojedeš asi rovnou do nemocnice a teprve potom domů, ne?“

„Řekl bych, že ano, určitě,“ řekl jsem. Neviděl jsem žádný důvod říkat paní McCurdyové, že s převodovkou mého starého auta není něco v pořádku a že v nejbližší době pojede nejdál tak asi na příjezdovou cestu. Mohl bych jet stopem dolů do nemocnice v Lewistonu a potom dál do našeho malého domku v Harlow, když by nebylo už moc pozdě. Kdyby bylo, zdřímL bych si v některé nemocniční hale. Nebylo by to poprvé, co bych jel ze školy domů stopem. Vlastně ani

ne poprvé, co bych spal vsedě s hlavou opřenou o automat na Coca Colu.

„Podívám se, jestli je klíč pod tou červenou kárkou," řekla. „Víš kde myslím, ne?"

„Jistě." Moje matka nechávala vedle dveří do zadní kůlny starou červenou káru, která v létě přímo pěnila květinami. Najednou mi to celé došlo: má matka je v nemocnici, domek v Harlow, kde jsem vyrůstal, zůstane dnes v noci temný – není tam nikdo, kdo by po západu slunce rozsvítil. Paní McCurdyová mohla říkat, že moje máma je mladá, ale když je vám jedenadvacet, věk čtyřiceti osmi let se vám jeví jako něco starodávného.

„Buď opatrný, Alane. Nepospíchej."

To, jak moc budu pospíchat, samozřejmě záviselo na tom, kdo mi zastaví a já osobně doufal, že, ať už to bude kdokoliv, pojede jako ďábel. Pokud šlo o mě, žádná rychlost nebyla dost rychlá. Nicméně, paní McCurdyovou nebylo třeba znepokojovat.

„Nebudu. A díky."

„Není za co," odpověděla. „Tvoje máma bude v pořádku. A určitě bude ráda, až tě uvidí."

Zavěsil jsem a pak naškrábal vzkaz, co se stalo a kam jsem jel. Požádal jsem Hectora Passmora, toho zodpovědnějšího z mých spolubydlících, aby zavolal mému poradci, který by mým učitelům vysvětlil, co se stalo a já neměl nějaký průšvih kvůli zameškání; dva nebo tři mí učitelé na to byli skutečně hákliví. Nacpal jsem do batohu pár věcí na převlečení, přidal svoji ohmatanou kopii Úvodu do filosofie a vyrazil na cestu. Vynechám přednášky a lekce v příštím týdnu, i když si v nich vedu docela obstojně. Způsob, jakým jsem se dosud díval na svět, se té noci změnil dost podstatným způsobem a nezdálo se, že by se v mé učebnici filozofie nacházelo nějaké odpovídající vysvětlení. Začínal jsem chápat, že vespod je ještě něco, rozumíte – na spodní straně – a žádná kniha nedokáže vysvětlit, co to vlastně je. Myslím, že někdy je prostě nejlepší zapomenout, že takové věci existují. A jestli můžete, udělejte to.

Z University of Maine v Oronu je to do Lewistonu v Androscogginském okrsku sto dvacet mil a nejrychlejší způsob, jak se tam dostat, je dát se po I – 95. Dálnice, kde se vybírají poplatky, není zrovna nejvhodnější místo pro autostop; státní policie má sklon k to-

mu vyhodit vás, i když stojíte jenom na dálničním nájezdu a jestli vás ti samí policajti přistihnou podruhé, ještě ke všemu dostanete pokutu. Takže jsem šel na šedesátosmičku, která se vine z Bangoru na jihozápad. Tam se dá jet docela pěkně a pokud nevypadáte úplně jako psychopat, můžete se svézt docela dobře. A na převážné části cesty vás i policajti nechají na pokoji.

Jako první mi zastavil nějaký nerudný pojišťovák, který mě vzal až do Newportu. Pak jsem stál asi dvacet minut na křižovatce osmašedesátky a dvojky, než mě vzal postarší džentlmen, který mířil do Bowdinhamu. Při řízení se nepřestával hrabat v rozkroku. Skoro to vypadalo, že se pokouší chytit něco, co mu tam v jednom kuse pobíhá.

„Moje žena mi dycky říkala, že když beru stopaře, tak skončím akorát tak s kudlou v zádech," vyprávěl, „jenomže pokaždý, když uvidím nějakýho takovýho mlaďase, jak bere stopa, tak si vzpomenu na svý vlastní mládí. Taky jsem mával palcem, ba jo. A když se tak na to koukám, vona je už čtyři roky po smrti, zatímco já pořád jezdím s tímdle starým Dodgem. Někdy mi vážně moc chybí." Chňapnul se za rozkrok. „A kampak míříš, chlapče?"

Řekl jsem mu, že jedu do Lewistonu a proč.

„To je hrůza," řekl. „Tvoje máma, pane jo! To je mi fakt líto!"

Jeho soustrast byla tak spontánní a nelíčená, že mě až začalo pálit v očích. Rychle jsem zamrkal a zahnal slzy. Poslední věc, co jsem chtěl, bylo propuknout v pláč před tím starým mužem, v jeho starém autě, které se sotva valilo, klepalo se a bylo docela silně cítit močí.

„Paní McCurdyová – to je ta, co mi volala – říkala, že to není vážné. Moje matka je ještě mladá, je jí teprve čtyřicet osm."

„Čtyřicet vosum! Mrtvice!" Byl naprosto upřímně konsternován. Znovu si hrábnul do pytlovitého rozkroku zelených kalhot svojí velkou, pařátu podobnou stařeckou rukou. „Mrtvice je dycky vážná, hochu! Vzal bych tě osobně do Ústřední nemocnice – odvez bych tě přímo před hlavní bránu – kdybych neslíbil mýmu bráchovi Ralphovi, že ho vodvezu do pečovatelskýho domu v Gates. Má tam manželku, vona má takovou tu zapomínavou nemoc, teď si nevzpomenu, jak se jí říká, Andersonova, nebo Alvarezova, nebo tak ňák – "

„Alzheimerova" řekl jsem.

„No jó, asi už na mě taky leze. Sakra, nejradši bych tě tam dovopravdy vodvez!"

„To nemusíte. Z Gates mě tam už určitě někdo vezme.

„Ale stejně," řekl „Tvoje máma! Mrtvice! A teprve vosmačtyřicet!" Drapsnul se za rozkrok. „Zatracenej kýlní pás!" zařval; potom se zasmál – znělo to pobaveně a zoufale zároveň. „Zasraná kýla! Když pořád jenom zevluješ okolo, chlapče, tak se ti všechno, co děláš, začne rozpadat pod rukama. Bůh tě nakonec kopne do zadku, to ti povidám. Ale ty seš správnej syn, hodils všecko za hlavu a jedeš za ní."

„Je to správná máma," řekl jsem a znovu ucítil slzy. Když jsem odešel na školu, nikdy se mi nestýskalo – no, možná trochu první týden – ale teď se mi najednou zastesklo. Byli jsme jen já a ona a už žádní blízcí příbuzní. Nedokázal jsem si představit život bez ní. Nebylo to zlé, říkala McCurdyová, byla to mrtvice, ale nebylo to zlé. Doufal jsem, že mi ta zatracená stará ženská říkala pravdu, bylo by to tak lepší.

Jeli jsme dál a chvíli bylo ticho. Nebyla to zrovna rychlá jízda, jak jsem doufal. Staroch jel pořád svojí rychlostí pětačtyřiceti mil a občas se zatoulal přes dělicí čáru, aby si vyzkoušel jiný jízdní pruh – byla to dlouhá jízda, ale byla zrovna tak dobrá. Před námi se vinula šedesátosmička, točila se mezi lesy a roztínala městečka, která nás míjela pomalými bliknutími svých barů a samoobslužných čerpacích stanic: New Sharon, Ophelia, West Ophelia, Ganistan (který se kdysi jmenoval Afghanistan, je to sice divné, ale je to pravda), Mechanic Falls, Castle View, Castle Rock. Světlá modř oblohy se pomalu rozplývala, to jak se den pomalu vytrácel. Stařec rozsvítil obrysová světla, potom hlavní. Byla to dálková světla, ale nezdálo se, že by si toho všiml, ani když na něj začala blikat auta v protisměru.

„Moje švagrová si nepamatuje, už ani jak se jmenuje," promluvil. „Neví jestli 'ano', nebo 'ne', nebo 'možná'. To s tebou udělá ta Andersonova choroba, chlapče. Ona má v očích takový pohled… jakoby říkala 'Dostaňte mě odsud'… nebo by to i řekla, kdyby si vzpomněla na slova. Víš co tím myslím?"

„Ano," odpověděl jsem. Zhluboka jsem se nadechl a jen mě tak napadlo, jestli močový odér, který jsem cítil, patří tomu muži, nebo nějakému psu, kterého s sebou možná občas vozí. Napadlo mě taky, jestli by se neurazil, kdybych trochu stáhl okénko. Nakonec jsem to udělal a nezdálo se, že by si toho všiml, stejně jako aut v protisměru, která na něj blikala. Okolo sedmé hodiny jsme dorazili na vršek kopce ve West Gates a můj řidič vykřikl: „Koukni, hochu! Měsíc! No

není to prostě bomba?“

Bomba to tedy určitě byla – měsíc byl jako ohromná oranžová koule, zvedající se nad horizontem. Přesto se mi zdálo, že je na něm něco děsivého. Bylo to vzrušující i odpudivé zároveň. Jak jsem se tak díval na vycházející měsíc, napadla mě hrozná myšlenka: co když přijdu do nemocnice a moje matka mě nepozná? Co když si nebude pamatovat nic, vůbec nic a nebude vědět, jestli ‘ano’, nebo ‘ne’, nebo ‘možná’? Co když mi doktor řekne, že bude potřebovat někoho, kdo se o ní bude starat do konce jejího života? Ten někdo bych musel být samozřejmě já, nikdo jiný tady nebyl. Sbohem univerzito. Co říkáte tomuhle, přátelé a sousedé?

„Něco si přej, hochu!“ vykřikl ten starý muž. Jeho vzrušený hlas zněl ostře a nepříjemně – bylo to, jakoby vám někdo do ucha cpal kusy skla. Dopřál svému rozkroku mocné zatahání. Něco v těch místech vydalo praskavý zvuk. Nedokázal jsem pochopit, jak se někdo dokáže hrabat takovým způsobem mezi nohama a neurvat si při tom koule rovnou u kořene, ať už má kýlní pás nebo ne. „Když si přeješ něco při úplňku, tak se to dycky splní, to říkával můj táta!“

A tak jsem si přál, aby mě matka poznala, až vejdu do jejího pokoje, aby se jí hned rozzářily oči a aby řekla moje jméno. To jsem si přál a vzápětí jsem si přál, abych to mohl vzít zpátky; přát si něco v tom horečnatém oranžovém světle – z toho nemůže vzejít nic dobrého.

„Ach, chlapče!“ řekl starý muž. „Přeju si, aby tady byla má žena! Škemral bych, aby mi odpustila každý vošklivý a zlý slovo, co jsem jí kdy řek!“

Za dvacet minut jsme s posledním záblekem dne dorazili do Gates Falls, opuchlý měsíc visel nízko na obloze. Na semaforu křižovatky Pleasant Street a osmašedesátky blikala žlutá. Ještě než jsme tam dorazili, stařec náhle zabočil tak prudce, až pravé přední kolo jeho Dodge přejelo přes obrubník. Zacvakaly mi zuby. Muž se na mě podíval tak nějak divoce, s vyzývavým vzrušením - všechno na něm vypadalo divoce a ačkoliv jsem si toho napoprvé nevšiml, všechno na něm dělalo onen dojem kusů rozbitého skla. A cokoliv, co vypustil z úst, znělo jako výkřiky.

„Já tě tam vodvezu! No jasně, šéfe! Kašlu na Ralpha! K čertu s ním! Stačí jenom říct!“

Chtěl jsem se dostat k matce, ale myšlenka na dalších dvacet mil ve smradu z chcanek a s protijedoucími auty, která na nás neustále

blikala, nebyla zrovna příjemná. A příjemné nebylo ani vzezření mého starého společníka, který křižoval sem a tam přes všechny čtyři jízdní pruhy Lisbon Street. Ačkoli nejvíc mi vadil on. Nedokázal bych strávit dalších dvacet mil s hrabáním v rozkroku a vzrušeným hlasem, znějícím jako rozbité sklo.

„Hej, to ne," řekl jsem, „to je v pořádku. Jen jeďte dál a postarejte se o svého bratra." Otevřel jsem dveře a stalo se to, čeho jsem se bál – natáhnul se a pevně mě chytil za paži svojí zkroucenou stařeckou rukou. Byla to ta ruka, kterou si neustále rval svůj rozkrok.

„Stačí jenom říct!" sdělil mi. Jeho hlas byl chraptivý, důvěrný. Svými prsty mi tlačil hluboko do masa přímo v podpaží. „Vodvezu tě přímo před hlavní vchod! Jo! Nezáleží na tom, že sme se ještě nikdy v životě neviděli! Nezáleží na tom, jestli 'ano', 'ne', nebo 'možná'! Odvezu tě rovnou až… tam!"

„To je v pořádku," opakoval jsem a z ničeho nic jsem bojoval s náhlou potřebou vypadnout z auta i kdyby mi v jeho sevření mělo zůstat kus košile, hlavně abych už byl pryč. Držel mě, jako kdyby se topil. Myslel jsem, že když se pohnu, jeho sevření ještě víc zesílí, že by mi mohl jít i po krku, ale neudělal to. Jeho prsty povolily a pak úplně sklouzly, když jsem vystrčil jednu nohu ven z auta. Začal jsem uvažovat – tak, jako to děláme vždycky, když pomine ten iracionální moment náhlého návalu paniky – čeho jsem se vlastně tak polekal. Zestárlá forma života na bázi uhlíku v zestárlém, močí páchnoucím ekosystému svého Dodge, vypadající zklamaně, že nabídka byla odmítnuta. Prostě jen starý muž, necítící se zrovna pohodlně ve svém kýlním pásu. Čeho jsem se proboha bál?

„Díky za svezení a ještě víc za vaši nabídku," řekl jsem. „Ale můžu jet tudy – " ukázal jsem na Pleasant Street, „a za chvilku mi určitě někdo zastaví."

Chvíli byl zticha, pak si povzdychnul a přikývl. „No jo, to bude nejlepší," řekl. „Běž radši až za město, ve městě člověka nikdo nevezme, nikomu se nechce zpomalovat, protože na něj hned začnou troubit."

V tom měl pravdu, jít na stop ve městě, i v malém jako je Gates Falls, je zbytečné. Řekl bych, že se autostopem opravdu něco najezdil.

„Ale chlapče, jseš si jistej? Víš co se říká o vrabci v hrsti."

Znovu jsem zaváhal. Měl pravdu i v tom. Pleasant Street pře-

cházela v Ridge Road asi tak míli na západ od semaforu a Ridge Road se táhla patnáct mil lesem, než se napojila na stošestadevadesátku na okraji Lewistonu. Byla už skoro tma a v noci bylo těžké někoho zastavit – když přes vás v noci na okresce přejedou dálková světla, vypadáte vždycky jako utečenec z Wyndhamského nápravného ústavu, i když máte učesané vlasy a košili zastrčenou do kalhot. Ale s tím starým mužem jsem už dál nechtěl jet. I teď, když už jsem byl bezpečně z jeho auta, se mi zdálo, že je na něm něco nahánějícího husí kůži, možná to byl způsob, jakým mluvil, jakoby jeho hlas byl plný vykřičníků. Kromě toho, při autostopu jsem vždycky míval štěstí.

„Jsem si jistej," odpověděl jsem. „A ještě jednou díky. Opravdu."

„Není zač, hochu. Není zač. Moje žena… „ Zmlkl a já si všiml, že se mu v koutcích očí lesknou slzy.

Ještě jednou jsem mu poděkoval a pak jsem bouchnul dvířky dřív, než stačil říct něco dalšího.

Přeběhl jsem ulici a můj stín se objevoval a zase mizel ve světle semaforu. Když už jsem byl daleko, otočil jsem se a podíval se zpátky. Dodge tam pořád byl, zaparkovaný vedle Frankovy Fontány s Ovocem. Ve světlech semaforu a pouličních lamp, které byly asi dvacet stop za autem, jsem ho viděl, jak sklesle sedí za volantem. Napadlo mě, že je mrtvý, že jsem ho zabil tím, jak jsem ho nenechal, aby mi pomohl.

Potom kolem rohu zabočilo auto a řidič zablikal svými dálkovými světly na Dodge. Stařec ztlumil svá světla a já poznal, že pořád žije. O chvíli později vycouval zpátky na ulici a kormidloval svého Dodge pomalu kolem rohu křižovatky. Sledoval jsem ho, dokud nezmizel, potom jsem se podíval na měsíc. Začínal ztrácet svůj oranžový otok, ale pořád na něm bylo něco zlověstného. Napadlo mě, že jsem nikdy předtím neslyšel nic o tom, že si má člověk něco přát, když je měsíc v úplňku – když padá hvězda, to ano, ale o měsíci nic. Znovu jsem zatoužil vzít své přání zpět; jak nastávala tma a já tam tak stál na křižovatce, bylo příliš snadné uvěřit tomu příběhu o opičí pracce.

Šel jsem Pleasant Street a mával palcem na auta, která mě míjela bez zpomalení. Napřed byly obchody a domy po obou stranách cesty, pak skončil chodník a obklopily mě stromy, které se znovu tiše vrátily na scénu. Pokaždé, když vozovku zaplavila světla a můj stín se

natáhnul přede mě, otočil jsem se, zvednul palec a nasadil jsem, jak jsem doufal, uklidňující úsměv. A pokaždé auto prohučelo kolem bez zpomalení. Jednou někdo zakřičel: „Sežeň si práci, chcípáku!“ a potom následoval smích.

Nebojím se tmy – nebo ještě ne tenkrát – ale začal jsem se obávat, že jsem udělal chybu , když jsem nepřijal starcovu nabídku na přímý odvoz až do nemocnice. Možná jsem si měl, před tím, než jsem vyrazil, udělat nějakou ceduli, něco jako: POTŘEBUJU SVÉZT, MATKA JE NEMOCNÁ, ale pochyboval jsem, že by to pomohlo. Koneckonců, každý psychopat si může načmárat něco takového. Šel jsem dál, tenisky skřípěly v blátě a štěrku nezpevněné krajnice a naslouchal jsem zvukům nastávající noci: pes, ale někde daleko; sova, mnohem blíž; sténání přicházejícího větru. Obloha byla v měsíčním světle jasná, ale samotný měsíc jsem zrovna v tu chvíli neviděl – stromy v tom místě byly vysoké a skrývaly ho. Co jsem odešel z Gates, minulo mě jen pár aut. Moje rozhodnutí nejezdit s tím starým mužem se s každou další minutou jevilo čím dál tím pošetilejší. Začal jsem si představovat matku v její nemocniční posteli, ústa sešklebená v grimase, život z ní uniká, ale přesto se zkouší udržet a neví, že já nepřicházím jenom proto, že se mi nezamlouval řezavý hlas jednoho starého muže a smrad moči v jeho autě.

Dorazil jsem na vrchol strmého kopce a ocitl se tak znovu v měsíčním světle. Stromy po mé pravé straně zmizely a nahradil je malý venkovský hřbitov. Kameny se slabě leskly v bledém světle. Vedle jednoho se krčilo něco malého a černého, dívalo se to na mě. Zvědavě jsem přistoupil o krok blíž. Černá věc se pohnula a vyklubal se z ní stepní svišť. Blýskl po mě svýma červenýma očkama , věnoval mi jeden vyčítavý letmý pohled a zmizel ve vysoké trávě. Najednou jsem si uvědomil, jak hrozně jsem unavený, vlastně jsem byl skoro úplně vyčerpaný. Od té doby, kdy mi před pěti hodinami zavolala paní McCurdyová mě poháněl čistý adrenalin, ale teď to bylo pryč. To byla ta špatná část. Ta dobrá byla, že pocit marného spěchu, který jsem cítil po celou cestu, zmizel. Prostě jsem se rozhodnul – namísto šedesátosmičky jsem se dal po Ridge Road a nemělo žádný smysl, abych si kvůli tomu nadával; co se stalo, nedá se odestát, jak říkala moje matka. Takových průpovídek znala spoustu, drobných aforismů, které skoro dávaly i smysl.

Ať už dávaly, nebo nedávaly, zrovna tenhle mi pomohl, abych

se uklidnil. Jestli bude po smrti, až dorazím do nemocnice, tak už se nedá nic dělat. Ale nejspíš nebude. Doktor přece říkal, že to nebylo zlé, alespoň podle paní McCurdyové; mimoto paní McCurdyová říkala, že je to pořád mladá žena. Pravda, sice přibrala a ještě k tomu hodně kouří, ale pořád je mladá.

Ale zatím jsem byl tady, v závanech studeného větru, a najednou se cítil k smrti unaven, úplně mi připadalo, že mám chodidla zalitá do betonu.

Podél hřbitova, na straně obrácené k silnici, se táhla kamenná zeď s bránou, kterou vedly vyježděné koleje. Posadil jsem se na zeď a chodidla uložil do jedné z nich. Odsud jsem mohl vidět v obou směrech docela podstatnou část Ridge Road. Kdybych uviděl světla od západu, ve směru do Lewistonu, tak bych jednoduše šel zpátky na kraj silnice a začal stopovat. Mezitím jsem mohl v klidu sedět s batohem v klíně a čekat, až se mi zas do nohou vrátí trochu síly. Z trávníku se začala zvedat přízemní mlha, jemná a jakoby fosforeskující. Stromy, které obklopovaly hřbitov ze tří stran, šuměly v sílícím větru. Ze hřbitova přicházel zvuk tekoucí vody a občas bylo slyšet zakuňkání žáby. To místo bylo krásné a podivně uklidňující, jako obrázek v nějakém romantickém poému.

Rozhlédl jsem se na obě strany silnice. Vypadalo to, že nic nejede, jenom nějaký záblesk daleko na horizontu. Položil jsem batoh do jedné z vyjetých kolejí, ve které jsem hrabal nohama, vstal jsem a vešel na hřbitov. Do čela mi padl pramen vlasů a vítr ho odvál. Okolo mých bot se líně převalovala mlha. Náhrobní kameny vzadu byly staré a víc než jen pár jich bylo převrácených. Ty vepředu byly mnohem novějšího data. Sehnul jsem se a rukama se opřel o kolena, abych se podíval na ten, kolem kterého někdo položil květiny, které vypadaly skoro čerstvé. V měsíčním světle šlo snadno přečíst jméno: GEORGE STAUB. Pod tím bylo datum, jenž vymezovalo krátké období života George Stauba: 19. LEDNA 1977 na jednom konci a 12. ŘÍJNA 1998 na druhém. To vysvětlovalo květiny, které sotva začaly uvadat; 12. Října bylo před dvěma dny a 1998 právě před dvěma lety. Georgeovi přátelé a příbuzní se zastavili, aby vyjádřili svou úctu. Pod jménem a datem bylo ještě něco, nějaký krátký nápis. Ještě trochu jsem se předklonil abych si to přečetl – a vyděšeně jsem zaškobrtal nazpátek. Najednou jsem si plně uvědomoval, že jsem sám v měsíčním světle na hřbitově.

Nápis zněl: CO SE STALO, NEDÁ SE ODESTÁT

Má matka je po smrti, možná, že zemřela zrovna v té samé minutě a mě něco posílá vzkaz. Něco s absolutně odporným smyslem pro humor.

Začal jsem pomalu couvat směrem k silnici, slyšel jsem vítr ve větvích stromů, slyšel jsem potok, slyšel jsem žáby; najednou jsem se bál, že bych mohl uslyšet i jiný zvuk, zvuk suché půdy a praskajících kořenů, jak se něco, ne zcela úplně mrtvé, natahuje a šátrá po jedné z mých tenisek –

Zakopl jsem o vlastní nohu a upadl, praštil se do lokte o jeden z náhrobních kamenů a zátylkem jen těsně minul další. S žuchnutím jsem přistál do trávy a zůstal koukat nahoru na měsíc, který byl mezi stromy sotva vidět. Teď už nebyl oranžový, ale zářivý jako naleštěná kost.

Místo toho, abych ze svého pádu začal ještě víc zmatkovat, hlava se mi vyjasnila. Nevěděl jsem, co jsem viděl, ale nemohlo to být to, co jsem si myslel, že vidím, taková věc by se možná osvědčila v nějakém filmu Johna Carpentera nebo Wese Cravena, ale ve skutečnosti se takové věci nestávají.

No jasně, šeptal hlas v mé hlavě jasně, dobrý. A když teď odsud vypadneš, tak tomu budeš věřit pořád dál. Budeš tomu věřit celý zbytek života.

„Doprdele práce," pronesl jsem a vstal. Odlepil jsem si od zadku mokré džíny. Nebylo zrovna jednoduché, přistoupit znovu k náhrobku, který označoval místo posledního odpočinku George Stauba, ale nebylo to zase tak zlé, jak jsem čekal. Vítr skučel mezi stromy a pořád sílil, což značilo změnu počasí. Kolem mě potácivě tancovaly stíny. Větve do sebe narážely se zvukem vrzajícího dřeva. Nahnul jsem se přes náhrobek a četl:

GEORGE STAUB
19. LEDNA 1977 – 12. ŘÍJNA 1998
Začal jsi dobře, jen konec nejde odestát

Stál jsem tam s rukama opřenýma nad koleny a dokud moje srdce trochu nezpomalilo, ani jsem si neuvědomoval, jak rychle mi buší. Taková malá ošklivá shoda okolností, to bylo všechno, a bylo

snad něco divného na tom, že jsem přečetl špatně ten nápis pod jménem a těmi daty? I kdybych nebyl vystresovaný a unavený, mohl bych se splést – měsíční světlo rádo klame. Tečka. Případ uzavřen.

Až na to, že jsem věděl, co jsem četl: Co se stalo, nedá se odestát.

Moje máma je mrtvá.

„Doprdele práce," opakoval jsem a obrátil se. Najednou jsem zjistil, že mlha, která se plazila po trávníku kolem mých nohou, začíná blednout. Slyšel jsem hukot blížícího se motoru. Přijíždělo nějaké auto.

Spěchal jsem nazpátek branou ve hřbitovní zdi a cestou popadnul svůj batoh. Světla přijíždějícího auta byla v polovině kopce. Když mě zachytila, zvednul jsem palec, na chvíli mě oslepila. Věděl jsem, že ten chlápek mi zastaví ještě před tím, než začal zpomalovat. Je to legrační, jak to někdy prostě víte, ale každý kdo strávil nějaký ten pátek na autostopu vám řekne, že se to stává.

Auto mě minulo, zazářila brzdová světla a vůz zastavil na nezpevněné krajnici v místech, kde končila kamenná zeď oddělující hřbitov od Ridge Road. Běžel jsem k němu a batoh mi při tom narážel do kolenou. Byl to Mustang, jeden z těch skvělých, které se vyráběly na konci šedesátých, nebo na začátku sedmdesátých let. Motor mu hlasitě rachotil, jeho sytý zvuk procházel tlumičem výfuku, který by asi těžko při příští technické prohlídce dostal nálepku, že prošel… to ale nebyl můj problém.

Doběhl jsem k otevřeným dveřím a vklouzl dovnitř. Jakmile jsem si postavil batoh mezi nohy, zasáhl mě ten pach, něco skoro důvěrně známého a trochu nepříjemného. „Děkuju," řekl jsem. „Děkuju mockrát."

Muž za volantem byl oblečený do vybledlých džín a černého trička s ustřihnutými rukávy. Měl opálenou kůži, velké svaly a jeho pravý biceps obtáčel vytetovaný modrý ostnatý drát. Na hlavě zelená čepice s nápisem John Deer obrácená kšiltem dozadu. U výstřihu svého trička měl přišpendlenou nějakou placku, ale ze svého místa jsem si ji nemohl dost dobře prohlédnout. „Žádnej problém," řekl. „Míříš do města?"

„Ano," odpověděl jsem. V téhle části světa znamenalo „do města" jedině do Lewistonu, jediného místa takové rozlohy severně od Portlandu. Když jsem zavíral dveře, všimnul jsem si osvěžovače

vzduchu, byl to takový ten ve tvaru stromečku a visel na zpětném zrcátku. To bylo to, co jsem prve ucítil. Nebyla to rozhodně jedna z mých oblíbených vůní, napřed chcanky a teď zas umělá borovice. Nicméně, bylo to svezení. Měl bych být klidný. Muž přidal plyn a vyjel zpátky na Ridge Road. Motor jeho starého Mustangu zarachotil, a já si zkoušel namluvit, že jsem klidný.

„Kvůli čemu jedeš do města?“ zeptal se řidič. Odhadoval jsem ho tak asi na můj věk, nějaký měšťák, který možná chodí do odborné technické školy, nebo pracuje v jedné z těch několika málo zbývajících textilek v téhle oblasti. Ve volných chvílích si nejspíš udržuje svůj Mustang, protože tohle většinou taková městská mládež dělává: popíjejí pivo, pokuřují trávu a vylepšují si svá auta. Nebo motorky.

„Můj brácha se žení. Jdu mu za svědka.“ Řekl jsem tu lež bez jakékoliv vypočítavosti. Nechtěl jsem, aby věděl o mé matce, i když jsem nevěděl proč. Něco bylo špatně. Nevěděl jsem co, ani proč bych se tak měl cítit, ale věděl jsem to. Byl jsem si jistý. „Generální zkouška na obřad je zítra. A zítra večer bude loučení se svobodou.“

„Jo? Fakt?“ Otočil se ke mně, jeho obličej byl docela pohledný, plné rty se zlehka usmívaly a na očích mu bylo vidět, že mi nevěří.

„Jo,“ odpověděl jsem

Bál jsem se. Znova jsem se bál. Něco bylo špatně, možná se to pokazilo, když mě ten starý chlápek řekl, ať si něco přeju a já si něco přál ve světle nemocného měsíce namísto padající hvězdy. Nebo možná od té chvíle, kdy jsem zvedl telefon a začal poslouchat paní McCurdyovou, která říkala, že má pro mě špatné zprávy, ale ne zas tak zlé, jak by taky mohly být.

„To je skvělý,“ řekl ten mladý muž s obrácenou kšiltovkou. „Brácha se ti žení, to je skvělý. Jak se jmenuješ?“

Už jsem se nebál, byl jsem naprosto vystrašený. Všechno bylo špatně, všechno, a já nechápal, jak se to mohlo stát tak rychle. Jedno jsem věděl určitě: nechci, aby se ten člověk dozvěděl moje jméno, stejně jako nechci, aby věděl, proč jedu do Lewistonu. Najednou jsem si byl jistý, že Lewiston už nikdy neuvidím. Bylo to stejné, jako když jsem věděl, že mi to auto zastaví. A taky tady byl tady ten zápach, něco mi na něm bylo povědomého. Nebyl to jenom ten osvěžovač vzduchu, bylo to ještě něco pod tím.

„Hector,“ odpověděl jsem, bylo to jméno mého spolubydlícího. „Jmenuju se Hector Passmore“ Vyšlo to z mých vyschlých úst

úplně hladce a nevzrušeně, což bylo dobře. Něco uvnitř mě naléhalo: Nesmíš připustit, aby poznal, že cítíš, že je něco v nepořádku. To je tvoje jediná šance. Mírně se se ke mně otočil a já si mohl přečíst, co má napsáno na té placce: SVEZL JSEM SE NA STŘELE V MĚSTEČKU ZÁBAVY V LACONII. Znal jsem to místo, už jsem tam jednou byl, i když jen krátce.

Všimnul jsem si silné černé linky, která obtáčela jeho krk, stejně jako vytetovaný ostnatý drát obtáčel jeho nadloktí, jenomže tohle nebylo tetování. Byly na něm malé svislé stopy. Vypadalo to jako stehy, jako by mu někdo přišil hlavu zpátky na tělo.

„Rád tě poznávám, Hectore," řekl. „Já jsem George Staub."

Připadalo mi, že se moje ruka vznáší jakoby ve snu. Přál jsem si, aby to byl sen, ale sen to nebyl, mělo to veškeré ostré příznaky reality. Ten pach navrchu byla borovice. Pach pod tím byla nějaká chemikálie, nejspíš formaldehyd. Jel jsem s mrtvým mužem.

Mustang se hnal po Ridge Road rychlostí šedesáti mil za hodinu a honil svoje dálková světla v záři vyběleného měsíce. Po obou stranách silnice se tlačily stromy, tančily a kroutily se ve větru.

George Staub se na mě usmíval a v očích měl prázdnotu, potom pustil mou ruku a obrátil svou pozornost zpátky na silnici. Na střední škole jsem četl Draculu a teď se mi z té knihy vybavila jedna věta a zněla mi v hlavě jako prasklý zvon: *Mrtví jezdí rychle.*

Nesmí poznat, že to vím. To mi taky znělo v hlavě. Nebylo to mnoho, ale bylo to všechno, co jsem měl. Nesmí to poznat, nesmí, nesmí. Zajímalo by mě, kde je teď ten starý muž. V bezpečí u svého bratra? Nebo ještě pořád na cestě? Možná jede přímo za námi ve svém starém Dodgi, hrbí se za volantem a neustále se chytá za rozkrok. Byl taky mrtvý? Asi ne. Mrtví jezdí rychle, aspoň podle Brama Stokera a ten stařec ani jednou nepřekročil pětačtyřicítku. Vzadu v krku jsem ucítil šílený smích a potlačil jsem ho. Kdybych se zasmál, všechno by poznal. A to on nesměl, protože to byla má jediná naděje,

„Svatba je skvělá věc," řekl.

„To jo," řekl jsem, "každý by si to měl zkusit nejmíň dvakrát."

Ruce jsem měl pevně semknuté. Cítil jsem, jak se mi nehty zarývají do masa, ale ten pocit byl vzdálený, jako zprávy z jiné země. Nesměl to poznat, to bylo to hlavní. Všude okolo nás byly lesy a jediným světlem byla nelítostná měsíční záře a já jsem nesměl dopustit,

aby poznal, že vím, že je mrtvý. Protože tohle nebyl duch, nic tak neškodného. Můžete vidět ducha, ale co vám zastaví, aby vás svezlo? Co to bylo za stvoření? Zombie? Ghúl? Upír? Nic z toho?

George Staub se zasmál. „Dvakrát! Jo, člověče, to je celá moje rodina!“

„Moje taky,“ řekl jsem. Můj hlas zněl klidně, prostě hlas stopaře, který je ochotný k rozhovoru, aby tak aspoň trochu zaplatil za to, že ho někdo sveze. „Pohřeb je fakt skvělá věc.“

„Svatba,“ řekl nevzrušeně. Ve světle přístrojového panelu vypadala jeho tvář jako z vosku, jako tvář mrtvoly před tím, než jí nanesou makeup. Ta jeho kšiltovka otočená dozadu byla hrozná. Nutila vás přemýšlet, kolik se toho pod ní ještě schovává. Někde jsem četl, že v pohřebních ústavech zemřelým odříznou vršek hlavy, vyndají mozek a místo něj tam dají nějaký druh chemicky upravené vaty. Nejspíš aby se obličej nepropadl dovnitř.

„Svatba,“ řekl jsem ztrnulými rty a dokonce jsem se trochu zasmál, trochu přidušeně. „Samozřejmě jsem chtěl říct svatba.“

„Vždycky řekneme to, co chceme říct, to si myslím já.“ řekl řidič. Pořád se usmíval.

Ano, Freud tomu taky věřil. Četl jsem o tom v Psychu 101. Pochyboval jsem, že by tenhle muž věděl něco o Freudovi, nemyslel jsem si, že by zrovna mnoho stoupenců Freuda nosilo trička bez rukávů a baseballové čepice kšiltem dozadu, ale věděl to co věděl. Pohřeb, řekl jsem. Pro kristapána, pohřeb. Připadalo mi, že si se mnou hraje. Nechtěl jsem, aby zjistil, že vím, že je mrtvý. On nechtěl, abych já věděl, že on ví, že já vím, že je mrtvý. Takže jsem nechtěl, aby poznal, že jsem poznal, že on ví, že já vím, že…

Svět se se mnou začal houpat. Chvíli se točil, potom vířil a pak se ztratil. Na chvíli jsem zavřel oči. Ve tmě se přetrvávající obraz měsíce zdál být zelený.

„Poslyš, člověče, je všechno v pořádku?“ zeptal se mě. Ta obava v jeho hlase byla příšerná.

„Ano,“ odpověděl jsem a otevřel oči. Svět se znovu ustálil. Místo, kam jsem zarýval svoje nehty, bylo skutečné. A zápach. Nejenom pach osvěžovače s vůní borovice, nejenom chemikálie. Také pach hlíny.

„Určitě?“ zeptal se.

„Jsem jenom trochu unavený. Jedu stopem už docela dlouho.

A někdy mi v autě bývá trochu špatně.“ Zasáhla mě náhlá inspirace. „Víte co? Myslím, že byste mě měl vysadit. Nadýchám se trochu čerstvého vzduchu a žaludek se mi zklidní. Někdo další pojede kolem a –“

„To bych nemohl udělat,“ řekl. „Nechat tě tady? Ani náhodou. To by mohlo trvat hodinu, než by jel někdo kolem a až by jel,tak by tě taky nemusel vzít. Já se o tebe postarám. Jak je ta písnička? ‘Odvez mě do kostela včas’, ne? V žádným případě tě nepustím. Stáhni si trochu okýnko, to ti pomůže. Vím, že to tady nevoní zrovna pěkně. Dal jsem si sem tenhle osvěžovač, ale tyhle věci většinou stojí za hovno. Samozřejmě, některých zápachů se člověk zbavuje trochu hůř.“

Chtěl jsem se natáhnout ke kličce okénka a pustit dovnitř trochu vzduchu, ale svaly v mé ruce nějak nepracovaly. Všechno co jsem mohl dělat, bylo sedět se zaťatýma rukama a dál si do nich zarývat nehty. Jedny svaly nefungují a druhé zase nemůžou přestat. To je teda sranda.

„To je jako ten příběh,“ řekl. „Ten o tom mládenci, který koupil skoro nový Cadillac za sedmset padesát dolarů. Znáš tu historku, ne?“

„Ano,“ vyšlo z mých ztuhlých rtů. Neznal jsem ten příběh a bezpečně jsem věděl, že ho slyšet nechci, od tohohle muže nechci slyšet žádný příběh. „Ten je známý.“ Před námi se odvíjela cesta jako cesta v nějakém starém černobílém filmu.

„Jo, zkurveně známej. Takže, kluk shání auťák a uvidí skoro novej Cadillac na trávníku toho chlápka.“

„Říkal jsem, že – “

„No jo, a na skle mu visí cedule MAJITEL PRODÁVÁ.“

Za uchem měl cigaretu. Sáhnul po ní a když to udělal, tričko se mu vepředu trochu poodhrnulo. Zahlédl jsem další tmavé svraštělé čáry a další stehy. Pak se naklonil dopředu, aby zmáčkl zapalovač na palubní desce a tričko se vrátilo na své místo.

„Kluk ví, že si nemůže dovolit Cadillac, ale je zvědavej, rozumíš, a tak jde za tím za tím chlápkem a říká, ‘Kolik byste si řek za to auto?’ a ten chlap vypnul hadici – zrovna umejval auto – a říká, ‘Hochu, dneska je tvůj šťastnej den. Sedmsetpadesát babek a můžeš si ho odvízt.’ “

Zapalovač vyskočil. Staub ho vytáhl a rozžhavenou spirálu přitiskl na konec cigarety. Natáhl kouř a já spatřil, jak mezi stehy, které uzavíraly jeho ránu na krku, pronikají malé proužky dýmu.

„Kluk se podívá okýnkem u řidiče a vidí, že na počítadle je jenom sedmnáct tisíc mil. Říká chlápkovi. ‘No jasně, to je vtipný jako když si dáte síťku proti mouchám do dveří u ponorky.’ Chlápek povídá, ‘Nedělám si srandu, hochu, vysol prachy a je tvůj. K čertu, vemu si i šek, máš takovej poctivej obličej.’ A kluk říká…“

Podíval jsem se z okna. Už jsem ten příběh slyšel, někdy před lety, nejspíš někde na střední škole. Tenkrát to nebyl Cadillac, ale Thunderbird, jinak všechno ostatní bylo stejné. Ten kluk řekl ‘Možná je mi teprve sedmnáct, ale nejsem idiot, nikdo neprodává auto jako je tohle, zvlášť když má tak málo najeto a ještě ke všemu za sedmset padesát babek.’ A ten chlap mu řekne, že to dělá proto, protože auto smrdí a toho smradu se nejde zbavit, zkoušel to už mockrát a nic nepomohlo. Je vidět, že se vrátil ze služební cesty někam hodně daleko a že byl pryč přinejmenším…

„…pár tejdnů,“ vyprávěl řidič. Usmíval se, jako se usmívají lidé, když vyprávějí vtip, který je vážně dostal. „A když se vrátil, našel auto v garáži a manželku v autě, byla mrtvá skoro celou tu dobu, kdy byl pryč. Nevím, jestli to byla sebevražda, nebo infarkt, nebo co, ale byla celá nafouknutá a auto bylo plný smradu z toho všeho a on ho chtěl prodat.“ Zasmál se. „Dobrej příběh, co?“

„Proč nevolal domů?“ Byla to moje pusa, promluvila sama od sebe. Mozek jsem měl úplně ztuhlý. „Byl dva týdny na služební cestě a ani jednou nezavolal, aby zjistil, jak se má jeho žena?“

„No,“ řekl „ v tom není ta pointa, nemyslíš? Já bych řek, hej, to je skvělá koupě – tohle je pointa. Kdo by odolal? Můžeš přeci jezdit v autě a ty zasraný okýnka si stáhnout dolů, ne? Ale v podstatě je to jenom příběh. Výmysl. Vzpomněl jsem si na to kvůli smradu v tomhle autě. Což je zase fakt.“

Ticho. A já si pomyslel: Čeká, že něco řeknu, čeká, že to skončím. Chtěl jsem to udělat. Jenže… co potom? Co udělá potom?

Bříškem palce třel placku na svém tričku, tu, na které bylo napsáno SVEZL JSEM SE NA STŘELE V MĚSTEČKU ZÁBAVY V LACONII. Všiml jsem si, že za nehty má špínu. „Byl jsem tam dneska,“ řekl. „v Městečku Zábavy. Dělám pro jednoho chlapa, dal mi na celej den volno. Moje holka chtěla jet se mnou, ale volala, že je jí špatně, dostala jednu z těch menstruací, který fakt bolej, je jí blbě jak psovi. To je zlý, ale já si vždycky říkám, hej, jaká je další možnost? Nebudu na ni nalíhat, nakonec bysme se votravovali oba.“ Zasmál se

krátkým štěknutím, které postrádalo jakékoli pobavení. „Tak jsem jel sám. Nemá smysl promrhat celej den volna. Byls někdy v Městečku Zábavy?“

„Ano,“odpověděl jsem. „Jednou. Když mi bylo dvanáct.“

„S kým jsi tam byl?“ zeptal se. „Nejel jsi přece sám, že ne? Bylo ti teprve dvanáct.“

Měl jsem mu to říct, nebo ne? Ne. Hrál si se mnou, to bylo všechno, líně si se mnou pohazoval tam a zpátky. Přemýšlel jsem, že otevřu dveře a vyskočím ven do noci, rukama si budu chránit hlavu před dopadem, jenomže jsem věděl, že se nakloní a vtáhne mě zpátky dřív, než vyskočím, dřív než se dostanu ven. Stejně jsem nemohl zvednout ruce. Dokázal jsem je jenom zatínat.

„Ne,“ řekl jsem. „Byl jsem tam se svým tátou. Vzal mě tam.“

„Svez ses na Střele? Já jel na tý hovadině čtyřikrát, člověče! Převrátí tě to úplně vzhůru nohama!“

Podíval se na mě, a vydal ze sebe další krátké štěkavé uchechtnutí. V očích se mu vlnilo měsíční světlo a dělalo z nich bílé kruhy; vypadaly jako oči nějaké sochy. Pochopil jsem, že je něco víc, než jen mrtvý, je šílený.

„Svezl jsi se, Alane?“

Napadlo mě, že mu připomenu, že to není moje jméno, ale bylo by to vůbec k něčemu? Blížili jsme se ke konci.

„Ano,“ zašeptal jsem. Venku nebylo jediné světlo kromě měsíce. Kolem nás chvátaly stromy, svíjely se jako tanečníci v nějaké cirkusové show. Pod námi se valila silnice. Podíval jsem se na rychloměr a viděl, že ukazuje skoro osmdesátku. Jeli jsme na Střele právě teď, já a on; mrtví jezdí rychle. „Ano, Střela. Svezl jsem se.“

„Ale ne,“ řekl. Potáhl z cigarety a já znovu viděl ty proužky kouře, které mu unikaly mezi stehy jeho rány na krku. „Ty nikdy. A už vůbec ne se svým otcem. Postavil jsi se do fronty, to jo, ale se svou mámou. Ta fronta byla dlouhá, na Střelu je vždycky dlouhá a ona tam nechtěla stát na tom slunci. Už tehdy byla tlustá a horko jí vadilo. Ale ty jsi ji otravoval celý den, otravoval, pořád jsi ji otravoval a co je na tom to nejlepší, člověče – když jste se konečně dostali na řadu, tak jsi se podělal. Nemám pravdu?“

Nic jsem neřekl. Jazyk se mi lepil na patro.

Jeho ruka se ke mně natáhla, ve světle přístrojů palubní desky Mustanga byla její kůže žlutá, nehty špinavé, a popadla moje semknu-

té ruce. Když to udělal, ucítil jsem, že z nich vyšla nějaká síla a moje ruce se oddělily, vypadalo to, jako když se nějakým kouzlem rozváže uzel sám od sebe, jako při doteku kouzelné hůlky. Jeho kůže byla studená a tak nějak hadovitá.

„Nemám pravdu?“

„Ano,“ řekl jsem. Nevzmohl jsem se na víc, než pouhé zašeptání. „Když jsme se dostali blíž a já uviděl jak je to vysoko… jak lidé uvnitř křičí, když se na vrcholku obrací… dostal jsem strach. Dala mi pohlavek a celou cestu domů se mnou nemluvila. Nikdy jsem se nesvezl na Střele.“

Aspoň doteď ne.

„To bys měl, člověče. Je to to nejlepší, na čem se dá svézt. Tomu se nic nevyrovná, aspoň tady ne. Zastavil jsem se tam cestou domů a koupil si pár piv v tom obchodě na státní hranici. Chtěl jsem se pak stavit u svý holky a dát jí tuhle placku, měl to bejt vtip.“ Poklepal na placku na své hrudi, pak stáhnul okénko a vyhodil cigaretu do větrné noci. „Jenže ty asi víš, co se stalo.“

Samozřejmě jsem to věděl. Bylo to jako každá strašidelná historka, kterou jste kdy slyšeli, nebo snad ne? Havaroval se svým Mustangem a když dorazila policie, seděl mrtvý za volantem v pomačkaných troskách svého auta a hlavu měl na zadním sedadle, čepici obrácenou dozadu, jeho mrtvé oči zíraly na strop, a od té doby ho můžete vidět na Ridge Road když je úplněk a je silný vítr, jííííí – haaaáááá, vrátíme se po krátké reklamě sponzora našeho pořadu. Teď vím něco, co jsem předtím nevěděl – nejhorší příběhy jsou ty, které posloucháte během celého svého života. To jsou ty pravé noční můry.

„Pohřeb je fakt skvělá věc,“ řekl a zasmál se. „Neříkals to náhodou? Tady jsi uklouznul, Alane. O tom nepochybuj. Uklouznul, zakopnul a upadnul.“

„Nechte mě jít,“ zašeptal jsem. „Prosím.“

„Dobrá,“ odpověděl a otočil se ke mně, „o tom si musíme promluvit, nemyslíš? Víš, co jsem zač, Alane?“

„Duch,“ řekl jsem.

Netrpělivě si odfrknul a ve světle rychloměru se mu koutky úst stáhly dolů. „No tak, člověče, dokážeš přijít na něco lepšího, než tohle. Duch – jako nějakej zasranej Casper. Lítám vzduchem? Vidíš skrz mě?“ Zvednul jednu ruku a dal mi ji před obličej. Slyšel jsem, jak jeho šlachy vydávají suchý vrzavý zvuk.

Zkusil jsem něco říct. Nevěděl jsem co a stejně na tom nezáleželo, protože ze mě nic nevypadlo.

„Jsem něco jako posel," řekl Staub. „Zkurvená Kurýrní služba ze záhrobí, co ty na to? Lidi jako já jezdívají docela často, kdykoliv nastanou příhodné okolnosti. Víš co tím myslím? Myslím tím, že ten, kdo dává věci do pohybu – Bůh, nebo cokoliv – se nejspíš rád baví. Vždycky chce vědět, jestli si necháš to, co už máš, nebo jestli když ti řekne, půjdeš a podíváš se, co je za oponou. Ale musí být ty správné okolnosti. Dnes v noci byly. Sám venku… matka nemocná… potřebuješ svézt…"

„Kdybych zůstal s tím starým mužem, nic z tohohle by se nestalo," řekl jsem. „Nebo ano?" Teď jsem cítil Stauba úplně jasně, jako jehla ostrý zápach chemikálií a otupující smrad hnijícího masa a zajímalo mě, jak jsem si toho mohl nevšimnout, nebo si to dokonce splést s nějakým jiným pachem.

„Těžko říct," odpověděl Staub. „Možná, že ten starý muž, o kterém mluvíš, byl taky mrtvý." Vzpomněl jsem si na starcův řezavý hlas, znějící jako rozbité sklo, na jeho hrabání v rozkroku. Ne, nebyl mrtvý a já vyměnil zápach moči v jeho starém Dodgi za něco mnohem horšího.

„Tak co, nemáme čas se o tom všem bavit. Za pět mil znova uvidíme domy. Dalších sedm a jsme v Lewistonu. To znamená, že musíš rozhodnout teď."

„Rozhodnout o čem?" Jenže jsem si stejně myslel, že to vím.

„Kdo pojede na Střele a kdo zůstane na zemi. Ty nebo tvá matka." Otočil se ke mně a podíval se na mě očima z měsíčního světla. Usmál se o něco víc a já viděl, že většinu zubů má pryč, vyrazil si je při bouračce. Poklepal na volant. „Jednoho z vás vezmu s sebou. A jelikož jsi tady, vyber si. Takže co řekneš?"

To nemyslíš vážně, dralo se mi na rty, ale o co jiného tady vlastně šlo? Samozřejmě, že mluvil vážně. Smrtelně vážně.

Vzpomněl jsem si na všechny ty roky, které jsme strávili společně, 'Alan a Jean Parkerovi proti zbytku světa'. Spousty hezkých chvil a víc než pár špatných. Záplaty na mých kalhotách a dušená jídla k večeři. Většina ostatních dětí dostávala čtvrťák týdně, aby si koupila teplý oběd; já měl vždycky sendviče s burákovým máslem, nebo včerejší chleba a kousek boloňského salámu, jako nějaké dítě z těch připitomělých příběhů typu jak-se-stal-z-chudáka-boháčem. Její práce

v bůhví kolika různých restauracích a denních jídelnách nás sotva užívila. Jednou za čas si vzala den volna, aby si mohla promluvit s chlápkem z úřadu Pomoc Dětem, ona oblečená ve svém nejlepším kalhotovém kostýmu, on seděl na židli v naší kuchyni ve svém obleku a i devítileté dítě jako já mohlo říct, že ten jeho vypadá líp, v klíně měl psací desku a v prstech lesklé tlusté pero. Odpovídala na jeho nepříjemné a urážlivé otázky, stále s úsměvem, a nabízela mu další kávu, protože když on předloží na PD náležitou zprávu, ona může dostat padesát dolarů měsíčně navíc, všivých padesát dolarů. Když muž z PD odešel, lehla si na postel a plakala a když jsem přišel a posadil se vedle ní, pokoušela se o úsměv a říkala, že PD neznamená Pomoc Dětem, ale Pitomej Debil. Smál jsem se a ona se pak přidala, protože jste se museli smát, to jsme už zjistili. Když jste se svou obézní matkou, která je ještě ke všemu silný kuřák, sami proti zbytku světa, je smích často ten jediný způsob, jak nezešílet a nezačít mlátit pěstmi do zdi. Ale chápejte, bylo v tom i něco víc. Pro lidi jako jsme byli my, pro takové ty bezvýznamné lidi, kteří cupitají světem jako myška v kresleném filmu, byl smích tou jedinou možnou pomstou. Všechna ta její zaměstnání a přesčasy, poťukávání kloubů jejích prstů, vždycky když jí opuchly, ukládání tuzérů do sklenice označené ALANOVY PENÍZE NA VYSOKOU ŠKOLU – jako v jednom z těch připitomělých příběhů jak-se-stal-z-chudáka-boháčem, jo, jo – znova a znova mi říkala, že musím tvrdě pracovat, ostatní děti si možná můžou dovolit flákat se ve škole, ale já ne, protože ona mi bude dávat stranou spropitné, které dostává, až do soudného dne, ale stejně to pořád bylo málo; nakonec ty peníze začaly ubývat kvůli půjčkám a pokud jsem se chystal jít na vysokou školu, musel jsem dostat stipendium, a já musel jít na vysokou školu, protože to pro mě byla ta jediná cesta… i pro ni. A tak jsem pracoval tvrdě, věřte tomu, že ano, protože jsem nebyl slepý – viděl jsem, kolik váží, viděl jsem, jak moc kouří (bylo to její jediné potěšení… nebo nectnost, pokud jste jedni z těch, kteří se na to dívají takhle), a já věděl, že jednoho dne se naše pozice obrátí a já budu ten jediný, kdo se o ni bude starat. S vysokoškolským vzděláním a dobrým místem bych to mohl zvládnout. Chtěl jsem to zvládnout. Miloval jsem ji. Byla prchlivá a tak jí často ujela pusa – ten den, kdy jsme stáli ve frontě na Střelu a já potom dostal strach, to nebylo poprvé, co na mě křičela a uhodila mě – ale já ji přesto miloval. Zčásti možná právě proto. Miloval jsem ji když mě udeřila stejně tak, jako když mě políbi-

la. Rozumíte tomu? Ani já ne. Ale to je v pořádku. Nemyslím si, že pojem rodina se dá nějak stručně vysvětlit a my jsme byli rodina, ona a já, pevně semknutá malá rodinka dvou lidí, takové společné tajemství. Kdyby jste se zeptali, jestli bych pro ni udělal cokoliv, odpověděl bych ano. A přesně takhle se mě teď někdo ptal. Ptal se, jestli bych pro ni zemřel, zemřel místo ní, i když už měla půl života za sebou, možná i víc. Já sotva začal ten svůj.

„Tak co, Alane?“ zeptal se George Staub. „Mrháš časem.“

„O něčem takovém nemůžu rozhodovat,“ řekl jsem ochraptěle. Měsíc lehce plul nad silnicí. „Není fér, chtít to po mě.“

„Já vím, a věř mi – říká to každý.“ Snížil hlas. „Ale něco ti říct musím – jestli se nerozhodneš dřív, než dorazíme k prvním domům, musím vás vzít oba.“ Zamračil se a pak se jeho tvář zase vyjasnila, jakoby si vzpomněl, že má i dobrou zprávu. „Když vás vezmu oba dva, můžete jet spolu na zadním sedadle a vyprávět si o starých časech.“

„Jet kam?“

Neodpověděl. Možná to nevěděl.

Stromy byly jako rozmazaný černý inkoust. Přední světla chvátala před námi a cesta ubíhala. Bylo mi jednadvacet. Nebyl jsem panic, ale s dívkou jsem byl jen jednou a ještě k tomu opilý, moc jsem si nevzpomínal, jaké to bylo. Bylo tisíc míst, kam jsem se chtěl podívat – Los Angeles, Tahiti, možná Luchenbach, Texas – a tisíc věcí, které jsem chtěl udělat. Mé matce je čtyřicet osm, a to znamená stará, do hajzlu. Paní McCurdyová by to sice neřekla, ale paní McCurdyová byla sama stará. Má matka pro mě udělala hodně, pracovala všechny ty hodiny a starala se o mě, ale vybral jsem snad já její život? Je jí čtyřicet osm. Mě dvacet jedna. Měl jsem, jak se říká, celý život před sebou. Ale soudili byste stejně? Jak byste rozhodli o takové věci? Jak byste vůbec mohli o něčem takovém rozhodnout?

Stromy ubíhaly dozadu. Měsíc shlížel dolů jako vražedné bílé oko.

„Radši si pospěš, člověče,“ řekl George Staub. „Už vyjíždíme z pustiny.“

Otevřel jsem ústa a snažil se promluvit. Vyšlo jenom suché zasípění.

„Na, vem si tohle,“ řekl a sáhl za sebe. Jeho tričko se znovu vyhrnulo a já si dopřál další pohled (obešel bych se i bez něj) na čer-

nou sešitou čáru na jeho břichu. Byly za tou rýhou pořád ještě vnitřnosti, nebo jenom smotky nasáklé chemikáliemi? Když dal ruku zpátky, měl v ní plechovku piva, podle všeho jednu z těch, které si koupil v obchodě na státních hranicích při své poslední jízdě. „Vím, jaký to je," řekl. „Napětím máš úplně sucho v puse. Tady máš."

Podal mi plechovku. Vzal jsem si ji, odtrhnul uzávěr a zhluboka se napil. Hrdlem mi klesala chuť piva, studená a hořká. Od té doby jsem si nikdy nedal pivo. Nemůžu ho už pít. Sotva snesu reklamy v televizi.

Před námi se v temnotě mihotalo nažloutlé světlo.

„Dělej, Alane – musíš to urychlit. Támhleto je první dům, rovnou na vršku tohohle kopce. Jestli mi chceš něco říct, tak mi to radši řekni hned."

Světlo zmizelo a potom se zase objevilo, jenže teď už jich bylo víc. Byla to okna. Za nimi dělali obyčejní lidé obyčejné věci – dívali se na televizi, krmili kočku, nebo možná masturbovali v koupelně.

Viděl jsem nás, jak stojíme ve frontě v Městečku Zábavy, Jean a Alan Parkerovi, velká žena s tmavými skvrnami potu v podpaží letních šatů a její malý chlapec. Nechtěla stát v té frontě, v tom měl Staub pravdu… ale já otravoval a otravoval a otravoval. I vtom měl pravdu. Uhodila mě, ale taky se mnou stála v té frontě. Stála se mnou ve spoustě front a já bych si vzpomněl na spousty takových věcí, na všechny argumenty pro a proti, ale nebyl čas.

„Vemte ji," řekl jsem, když se světla prvního domu hnala k Mustangovi. Můj hlas byl chraptivý, nepříjemný a hlasitý. „Vemte ji, vemte moji mámu, neberte mě."

Praštil jsem s plechovkou na podlahu auta a dal si ruce na obličej. Dotknul se mě, dotknul se mě vepředu na košili, jeho prsty zápasily s knoflíky a já si byl najednou jistý, že to všechno byla zkouška. A já jsem propadnul, a on se mi teď chystá vyrvat moje tlukoucí srdce z hrudi, stejně jako zlý djinn v jedné z těch strašných arabských pohádek. Zakřičel jsem a jeho prsty mě nechaly na pokoji - jakoby si to na poslední chvíli rozmyslel – a sáhnul za mě. Jednu chvíli jsem měl nos a plíce plné jeho mrtvolného smradu, až jsem si byl jistý, že já sám jsem mrtvý. Pak se ozvalo klapnutí otevíraných dveří, dovnitř vniknul studený čerstvý vzduch a zahnal tak pach smrti.

„Hezké sny, Alane," zachrochtal mi do ucha a pak do mě strčil. Vykutálel jsem se ven do studené říjnové tmy, oči zavřené, napřa-

žené ruce, celé tělo napnuté v očekávání nárazu, který mi zpřeráží kosti. Možná jsem křičel, ale nevím to jistě. Náraz nepřišel a po nekonečné chvíli jsem pochopil, že už jsem přistál – pod sebou jsem cítil zem. Otevřel jsem oči a hned je zase pevně zavřel. Měsíční záře byla oslepující. Vyslala do mé hlavy zášleh bolesti, který se mi neusadil za očima, kde obvykle cítíte bolest, když zíráte do jasného světla, ale někam dolů dozadu, do zátylku. Začal jsem si uvědomovat, že zadek a nohy mám studené a mokré, ale bylo mi to jedno. Byl jsem na zemi a to bylo hlavní.

Zvedl jsem se na loktech a znova otevřel oči. Myslím, že už jsem věděl, kde jsem a rozhlédnutí mi to jen potvrdilo: ležel jsem na zádech na malém hřbitově, na vršku kopce u Ridge Road. Měsíc byl teď téměř přesně nad mojí hlavou, nelítostně jasný, ale mnohem menší, než byl před pár momenty. Taky mlha byla o něco hustější, ležela nad hřbitovem jako pokrývka. Jenom pár kamenů z ní čouhalo jako kamenné ostrůvky. Zkusil jsem se postavit na nohy a vzadu v hlavě jsem ucítil další zášleh bolesti. Sáhl jsem tam a nahmatal bouli. A taky lepivé vlhko. Podíval jsem se na ruku. Krev na dlani vypadala v měsíčním světle černá.

Na druhý pokus se mi povedlo zvednout se, stál jsem tam a kymácel se mezi náhrobky čnícími z mlhy. Otočil jsem se a spatřil v kamenné zdi mezeru, za ní byla Ridge Road. Neviděl jsem svůj batoh, protože mlha ho překryla, ale věděl jsem, že tam někde je. Když půjdu ze hřbitova po cestě v levé vyjeté koleji, tak ho najdu. Sakra, nejspíš jsem o něj zakopnul. Takže tady jsem měl svůj příběh, všechno úhledně zabalené a převázané mašlí: na vršku tohohle kopce jsem se zastavil kvůli odpočinku, vešel na hřbitov, abych se trochu porozhlédl a když jsem couval od hrobu George Stauba, zakopnul jsem o svoji vlastní, velkou pitomou nohu. Upadl jsem a praštil se hlavou o kámen. Jak dlouho jsem byl v bezvědomí? Podle toho, jak se změnil měsíc, jsem nemohl určit dobu zrovna s přesností na minuty, ale musela to být nejmíň hodina. Dost dlouho na sen o tom, že mě svezl mrtvý muž. A jaký mrtvý muž? George Staub, samozřejmě, jeho jméno jsem si přečetl na náhrobku těsně předtím, než někdo zhasnul světla. Byl to konec přímo klasický, nebo snad ne? Sakra, to byl ale příšerný sen! A co když přijedu do Lewistonu a má matka bude mrtvá? Připíšeme to prostě lehkému dotyku předtuchy měsíční noci. Byl to takový ten příběh, který můžete vyprávět o léta později na konci nějaké párty a lidé

budou přemýšlivě pokyvovat hlavami a budou vypadat vážně a nějaký chytrák s koženými záplatami na loktech svého tvídového saka prohlásí, že mezi nebem a zemí je mnohem víc, než se nám může zdát a potom –

„Potom hovno," zaskřehotal jsem. Mlha se nahoře trochu pohybovala, jako kouř v nějakém kouzelném zrcadle. „O tom nikdy mluvit nebudu. Nikdy, celý svůj život, ani na smrtelné posteli."

Ale stalo se to přesně tak, jak jsem si pamatoval, tím jsem si byl jistý. George Staub přijel a naložil mě do svého Mustangu, starý kamarád Ichaboda Cranea, bezhlavý jezdec s hlavou přišitou, namísto v podpaží, a žádal, abych se rozhodnul. A já se rozhodnul – tváří v tvář blížícímu se světlu prvního domu, vyměnil jsem život své matky za svůj a skoro se ani na chvíli nezarazil. To by mohlo být sice pochopitelné, ale neulehčovalo to pocit viny. Nicméně, nikdo to nemusí vědět; to na tom bylo dobré. Její smrt bude vypadat přirozeně – sakra, bude přirozená – a při tom jsem to chtěl taky nechat.

Vyšel jsem ze hřbitova levou vyjetou kolejí a když moje noha narazila na batoh, sebral jsem ho a hodil si ho zpátky přes rameno. Na úpatí kopce se zrovna objevila světla, jakoby si jim o to někdo řekl. Zvedl jsem palec a byl si zvláštně jistý, že je to ten starý muž v Dodgi, že tudy jede zpátky, aby se po mě podíval, samozřejmě je to on, příběh by tak dostal to správné završení. Až na to, že tohle nebyl ten staroch. Byl to nějaký farmář v pickupu Ford a žvýkal tabák, vezl koše plné jablek, dokonale obyčejný člověk; ani starý, ani mrtvý.

„Kam máš namířeno, hochu?" zeptal se a když jsem odpověděl, prohlásil, „To bude užitečný pro nás oba."

Ani ne o čtyřicet minut později, za deset minut půl desáté, zastavil před Ústřední nemocnicí v Maine. „Hodně štěstí. Doufám, že se tvá máma uzdraví."

„Děkuju," řekl jsem a otevřel dveře.

„Všimnul jsem si, že seš z toho pěkně nervózní, ale máma bude určitě v pořádku. Na tohle by sis ale měl dát nějakou desinfekci." Ukázal na moje ruce.

Podíval jsem se na ně a uviděl na nich hluboké fialové škrábance. Vzpomněl jsem si, jak jsem zatínal ruce, zarýval si nehty do masa a jak se zdálo nemožné toho nechat. A vzpomněl jsem si na Staubovy oči plné měsíčního světla, vypadaly jako radioaktivní voda.

Svez ses na Střele? ptal se mě. Já jel na tý hovadině čtyřikrát.

„Hochu?“ zeptal se muž v dodávce. „Je všechno v pořádku?“

„Ech?“

„Najednou jsi se celej rozklepal.“

„Jsem v pořádku,“ řekl jsem. „Ještě jednou díky.“ Zabouchnul jsem dveře pickupu a zeširoka kráčel podél řady kolečkových křesel, která se leskla v měsíčním světle.

Došel jsem k informačnímu pultu a připomněl si, že musím vypadat překvapeně, mysleli by si, že je to divné, kdybych tak nevypadal… nebo by si možná mysleli, že jsem prostě v šoku… nebo že spolu nevycházíme dobře… nebo…

Byl jsem tak moc zamyšlený, že jsem napoprvé nerozuměl, co mi ta žena za pultem říká, Musel jsem ji poprosit, aby to zopakovala.

„Říkala jsem, že je v pokoji 487, ale teď tam nemůžete jít. Návštěvní hodiny končí v devět.“

„Ale…“ Najednou jsem se cítil zmateně. Pevně jsem se chytil okraje pultu. Hala byla osvětlena zářivkami a v tom světle rány na mých rukou zřetelně vystupovaly – osm malých purpurových půlměsíčků, jako úsměvy, přímo nad kotníky. Muž v pickupu měl pravdu, měl bych si na to dát nějakou desinfekci. Žena za pultem se na mě trpělivě dívala. Velká kovová jmenovka před ní říkala, že se jmenuje YVONNE EDERLEOVÁ.

„Ale je s ní všechno v pořádku?“

Podívala se na monitor svého počítače. „Mám tady U. To znamená Uspokojivé. A ve čtvrtém patře jsou běžné případy. Kdyby se to s vaší matkou zhoršilo, byla by na JIP. To je ve třetím. Jsem si jistá, že když přijdete zítra, bude v pořádku. Návštěvní hodiny začínají v –“

„Je to moje máma,“ řekl jsem. „Jel jsem z University of Maine celou cestu stopem abych ji viděl. Myslíte, že bych mohl jít nahoru, aspoň na pár minut?“

„U blízkých příbuzných občas uděláme výjimku,“ řekla a usmála se na mě. „Chvilku vydržte. Uvidíme, co se dá dělat.“

Zvedla telefon a zmáčkla pár tlačítek, nepochybně volala sesternu ve čtvrtém patře a já viděl průběh následujících dvou minut, jako bych opravdu byl jasnozřivý. Yvonne, ta dáma z informací, se zeptá, jestli se syn Jean Parkerové z čísla 487 může jít podívat nahoru, jen na minutku nebo na dvě – jenom aby matku políbil a řekl jí pár povzbudivých slov – a sestra řekne ach bože, paní Parkerová zemřela ani ne

před patnácti minutami, právě jsme ji poslali dolů do márnice, ještě jsme to nestihli zanést do počítače, to je tak hrozné!

Žena za pultem řekla, „Muriel? Tady Yvonne. Mám tady u sebe dole jednoho mladého muže, jmenuje se –“ podívala se na mě, zvedla obočí a já jí řekl své jméno. „– Alan Parker. Jeho matka je Jean Parkerová na 487. Zajímá ho, jestli by mohl…“

Ztichla. Poslouchala. Nepochyboval jsem, že sestra na druhém konci právě říká, že Jean Parkerová je mrtvá.

„Dobře,“ řekla Yvonne. „Ano, rozumím.“ Na chvilku se tiše se posadila a koukala do prázdna. Pak si přitiskla mluvítko sluchátka k rameni a řekla, „Posílá Anne Corriganovou, aby se na ni podívala. Bude to jen chvilka.“

„Nikdy to neskončí,“ řekl jsem.

Yvonne se zamračila. „Co prosím?“

„Nic,“ řekl jsem. „Byla to dlouhá noc a – “

„ – a vy máte strach o svou matku. Samozřejmě. Myslím, že jste velice hodný syn, když jste hned všeho nechal a spěchal sem.“

Obával jsem se, že by se Yvonnin názor drasticky změnil, kdyby zaslechla mou konverzaci s oním mladým mužem za volantem Mustangu, jenže to samozřejmě nemohla. Bylo to takové malé tajemství, jen mezi mnou a Georgem.

Zdálo se, že to trvá hodiny, jak jsem tam tak stál ve světle zářivek a čekal, až sestra ve čtvrtém patře přijde zpátky k telefonu. Yvonne měla před sebou nějaké papíry. Perem udělala na jednom z nich malé kontrolní znaménko, hezky úhledně, vedle nějakého jména a mě napadlo, že jestli skutečně existuje anděl smrti, pravděpodobně bude vypadat nějak takhle, lehce přepracovaný úředník za svým pultem, s počítačem a příliš mnoho papírováním. Yvonne pořád držela sluchátko mezi uchem a pokrčeným ramenem. Reproduktor rozhlasu oznámil, ať se dr. Farquahr dostaví na radiologii, dr. Farquahr. Ve čtvrtém patře se asi právě sestra jménem Anne Corriganová dívala na mou matku, která leží mrtvá ve své posteli, oči otevřené a škleb, který jí přivodila mrtvice, se konečně uvolnil.

Yvonne se narovnala, když na druhém konci linky opět zazněl hlas. Poslouchala a pak řekla, „Ano, v pořádku, rozumím. Ano. Samozřejmě. Díky, Muriel.“ Zavěsila a vážně se na mě podívala. „Muriel říká, že můžete jít nahoru, ale jenom na pět minut. Vaše matka dostala svou večerní dávku léků a bude velmi vyčerpaná.“

Stál jsem tam s otevřenou pusou.

Trochu se usmála. „Určitě jste v pořádku, pane Parkere?“

„Ano,“ řekl jsem „Jenom jsem si myslel – “

Její úsměv se vrátil. Byl teď příjemný. „Spousta lidí si to myslí,“ řekla. „Je to pochopitelné. Zničehonic vám zavolají, vy se sem ženete… je to pochopitelné, že myslíte na nejhorší. Ale Muriel by vás nepustila nahoru, kdyby vaše matka nebyla v pořádku. To mi věřte.“

„Děkuju,“ řekl jsem. „Moc vám děkuju.“

Když už jsem se otáčel, řekla: „Pane Parkere? Když jste přijel z University of Maine na severu, můžu se vás zeptat, proč máte na sobě tu placku? Městečko Zábavy je v New Hampshire, nebo se pletu?“

Podíval jsem se na košili a na kapse na hrudi jsem měl přišpendlenou placku: SVEZL JSEM SE NA STŘELE V MĚSTEČKU ZÁBAVY V LACONII. Vzpomněl jsem si, jak mi chtěl vyrvat srdce. Teď jsem to pochopil: předtím, než mě vystrčil do noci, připíchnul svoji placku na moji košili. Byl to jeho způsob, jak si mě označit, aby našemu setkání nešlo neuvěřit. Říkaly to rány na mých rukou, říkala to i ta placka. Chtěl, abych si vybral; a já si vybral.

Tak jak to, že moje matka pořád žije?

„Tohle?“ dotknul jsem se placky bříškem palce a trochu ji přetřel. „To je můj talisman pro štěstí.“

Ta lež byla tak otřesná, že měla až nádech vznešenosti. „Dostal jsem ji, když jsem tam byl kdysi dávno se svojí matkou. Vzala mě na Střelu.“

Yvonne se usmála, jako kdyby to bylo to nejhezčí, co kdy slyšela. „Pořádně ji obejměte a dejte jí velkou pusu,“ řekla. „Až vás uvidí, pomůže jí to usnout daleko lépe, než prášky, které jí dávají doktoři.“ Ukázala. „Výtahy jsou támhle, hned za rohem.“

Bylo už po návštěvních hodinách a byl jsem jediný, kdo čekal na výtah. Nalevo, vedle novinového stánku, který teď byl zavřený a tmavý, stál odpadkový koš. Strhnul jsem si placku z košile a hodil ji do něj. Pak jsem si otřel ruku o kalhoty. Pořád jsem si ji otíral, když přijel výtah a dveře se otevřely. Zmáčkl jsem čtyřku. Výtah začal stoupat. Nad tlačítky poschodí byla cedule, oznamující, že příští týden budou odběry pro dárce krve. Jak jsem si ho prohlížel, napadla mě taková myšlenka… až na to, že to a nebyla ani tak myšlenka, jako spíš jistota. Má matka umírala právě teď, přesně v tomhle okamžiku, mezi-

tím, co jedu v tomhle ploužícím se výtahu. Vybral jsem si, takže to bylo na mě, abych ji našel. Dávalo to perfektní smysl.

Dveře výtahu se otevřely naproti další ceduli. Na téhle byla namalovaná velká červená ústa, na která se tiskl namalovaný prst. Pod tím byl nápis: NAŠI PACIENTI BUDOU VDĚČNÍ ZA VAŠE TICHO!

Za výtahy se napravo a nalevo táhla chodba. Nalevo byly pokoje s lichými čísly. Vydal jsem se tím směrem a připadalo mi, že moje tenisky jsou každým krokem těžší. U čtyřistasedmdesátky jsem zpomalil a nakonec úplně zastavil mezi 481 a 483. To nedokážu. Pot, studený a lepivý jako napůl rozmrzlý sirup, mi v malých kapkách stékal z vlasů. Žaludek jsem měl sevřený jako pěst v kluzké rukavici. Ne, to nedokážu. Nejlepší bude otočit se a vzít roha jako posraný zbabělec, kterým jsem nepochybně byl. Mohl bych jet stopem do Harlow a ráno zavolat paní McCurdyové. Ráno to všechno bude jednodušší.

Už jsem se otáčel, když v tom vystrčila hlavu ze dveří sestra, o dvě čísla dál… ze dveří pokoje mé matky. „Pan Parker?“ zeptala se potichu.

Na jeden šílený moment jsem chtěl říct, že ne. Pak jsem přikývl.

„Pojďte dovnitř. Rychle. Už začíná ztrácet vědomí.“

To byla slova, která jsem čekal, ale stejně jsem ucítil panický strach a roztřásla se mi kolena.

Sestra si toho všimla a rozběhla se ke mně, sukně jí šustila, obličej měla vylekaný. Na jednom prsu měla přišpendlenou jmenovku: ANNE CORRIGANOVÁ.

„Ne, ne, myslela jsem tím jenom sedativa … usíná. Pane bože, jsem tak pitomá. Je v pořádku, pane Parkere, dala jsem jí Ambien a ona začíná usínat, tak jsem to myslela. Neomdlíte, že ne?“ Vzala mě za ruku.

„Ne,“ řekl jsem a nevěděl, jestli se složím, anebo ne. Svět se houpal a v uších mi hučelo. Vzpomněl jsem si, jak cesta před námi ubíhala a v měsíčním světle to vypadalo jako v nějakém černobílém filmu. Svez ses na Střele? Já jel na tý hovadině čtyřikrát, člověče.

Anne Corriganová mě zavedla do pokoje a já uviděl svoji matku. Vždycky to byla velká žena a nemocniční postel byla malá a úzká a přesto to vypadalo, že se v ní ztrácí. Vlasy, teď už spíš šedivé, než

černé, měla rozhozené na polštáři. Její ruce ležely navrchu přikrývky jako ruce dítěte, nebo spíš panenky. Neměla žádný takový škleb, jak jsem si představoval, jenom pleť měla nažloutlou. Oči měla zavřené, ale když sestra za mnou zašeptala její jméno, otevřely se. Byly hluboké a duhově modré, byla to část, která na ní vypadala nejvíc mladá a báječně živá. Chvíli se dívaly do prázdna, než mě našly. Usmála se a snažila se natáhnout ruce. Jedna z nich se zvedla. Druhá se třásla, trochu se zdvihla a potom spadla nazpátek. „Alane," zašeptala.

Šel jsem k ní a začínal plakat. U zdi stála židle, ale s ní jsem se neobtěžoval. Kleknul jsem si na zem a objal jsem ji. Byla cítit teplem a čistotou. Líbal jsem ji na čelo, tvář, koutek jejích úst. Zvedla svoji zdravou ruku a dotkla se mě prsty pod jedním mým okem.

„Neplač," zašeptala. „ Není k tomu žádný důvod."

„Přišel jsem, hned jak jsem se to dozvěděl," řekl jsem. „Volala Betsy McCurdyová."

„Říkala jsem… o víkendu," řekla. „Říkala jsem, že o víkendu by to stačilo."

„Ano, a k čertu s tím," řekl jsem a objal ji.

„Auto máš opravené?"

„Ne," řekl jsem. „Jel jsem stopem."

„Ach", řekla. Každé slovo ji stálo úsilí, ale ta slova nebyla špatně artikulovaná a nevšiml jsem si žádné zmatenosti nebo dezorientace. Věděla, kdo je, kdo jsem já, kde jsme a proč tam jsme. Jediná známka toho, že něco není v pořádku, byla její slabá levá ruka. Cítil jsem obrovskou úlevu. Byl to všechno jenom takový Staubův kanadský žertík… nebo možná ani žádný Staub nebyl, přece jen se mi to všechno jenom zdálo, jak už to tak bývá. Teď jsem byl tady, klečel vedle její postele, objímal ji a cítil slabý zbytek jejího parfému Lanvil,a pocit, že se mi to všechno zdálo, byl mnohem víc přesvědčivý.

„Alane? Na límci máš krev."

Oči se jí začaly zavírat a pak je znova pomalu otevřela. Představil jsem si, jak jí její víčka připadají těžká, stejně jako mi připadaly těžké moje tenisky tam venku v hale.

„Narazil jsem si hlavu, mami, nic to není."

„Dobře… musíš se… postarat sám." Víčka jí znovu klesla; zvedla se teď mnohem pomaleji.

„Pane Parkere, myslím, že bychom ji měli nechat spát," promluvila za mnou sestra. „Byl to pro ni extrémně namáhavý den."

„Já vím.“ Znovu jsem ji políbil do koutku úst. „Musím jít, mami, ale vrátím se zítra.“

„Nejezdi… stopem… je to nebezpečné.“

„Nebudu. Pojedu autem McCurdyové. Teď se trochu vyspi.“

„Spát… to jsem dělala celou tu dobu,“ řekla. „Byla jsem v práci, vyndávala jsem nádobí z myčky. Najednou mě rozbolela celá hlava. Upadla jsem. Vzbudila jsem se… tady.“ Vzhlédla ke mně. „Byla to mrtvice. Doktor říkal… že nebyla moc zlá.“

„Jsi v pořádku,“ řekl jsem. Vstal jsem a vzal ji za ruku. Kůže byla hladká jako hedvábí. Ruka starého člověka.

„Zdálo se mi, že jsme byli v tom zábavním parku v New Hampshire,“ řekla.

Podíval jsem se dolů na ni a cítil, jak mi naskočila po celém těle husí kůže. „Opravdu?“

„Jo. Stáli jsme ve frontě na jednu z těch atrakcí… tu, jak vyjedeš rychle rovnou až nahoru. Pamatuješ si na ni?“

„Střela,“ řekl jsem. „Vzpomínám si, mami.“

„Začal jsi se bát a já na tebe křičela. Křičela jsem na tebe.“

„Ne, mami, ty –“

Její ruka stiskla moji a koutky úst se jí stáhly. Takhle dávala najevo netrpělivost, teď to byl ale jen pouhý stín.

„Ano,“ řekla. „Křičela jsem na tebe a uhodila tě. Uhodila jsem tě… dozadu do krku, že?“

„Nejspíš ano,“ řekl jsem a vzdal to. „Tam jsi mě vždycky mlátívala.“

„Neměla jsem to dělat,“ řekla. „Bylo horko a já byla unavená, ale stejně… neměla jsem to dělat. Chtěla jsem ti říct, jak mě to mrzí.“

Oči mi znovu začínaly vlhnout. „To je v pořádku, mami. To už je dávno.“

„Nikdy jsi se nesvezl,“ zašeptala.

„Ale ano,“ řekl jsem. „Nakonec ano.“

Usmála se na mě. Vypadala malá a unavená, na míle vzdálená té rozzlobené, zpocené, silné ženě, která na mě začala křičet, když jsme se konečně dostali na konec fronty, křičet a potom mě udeřila přes zátylek. Musela něco uvidět v některém obličeji – v obličeji jednoho z těch lidí, kteří stáli ve frontě na Střelu – protože si pamatuju, jak říká No co koukáte, drahoušku?, když mě odváděla za ruku pryč, fňukajícího pod letní oblohou a mnoucího si krk… jenomže doopra-

dy to nebolelo, nepraštila mě tak silně; nejvíc si pamatuju, jak jsem byl vděčný, že jsem se dostal pryč od té vysoké zakroucené konstrukce s kabinami na každém konci, pryč od toho rotujícího řvoucího stroje.

„Pane Parkere, už musíte opravdu jít," řekla sestra.

Zvedl jsem matčinu ruku a políbil jí na prsty. „Uvidíme se zítra," řekl jsem. „Mám tě rád, mami."

„Já tě mám taky ráda. Alane… omlouvám se za všechny ty moje pohlavky. Neměla jsem se tak chovat."

Ale chovala se tak, byl to její způsob, jak se chovat. Nevěděl jsem, jak jí mám říct, že to vím. Byla to část našeho rodinného tajemství, něco šeptajícího v konečcích nervů.

„Uvidíme se zítra, mami. Ano?"

Neodpověděla. Oči se jí znovu zavřely, a tentokrát se už neotevřely.Její hrudník se pravidelně pomalu zdvíhal a zase klesal. Couval jsem od její postele a nespouštěl z ní oči.V hale jsem se zeptal sestry, „Bude s ní všechno v pořádku? Opravdu v pořádku?"

„To nemůže říct nikdo jistě, pane Parkere. Je pacientkou dr. Nunallyho, a to je velice dobrý doktor. Bude tady zítra odpoledne, takže se ho můžete – "

„Řekněte mi, co si myslíte vy."

„Já myslím, že se uzdraví," řekla sestra a vedla mě zpátky k výtahům. „Známky jejích životních funkcí jsou dobré a podle všech ostatních příznaků to byla velmi lehká mrtvice." Maličko se zamračila. „Samozřejmě, bude muset změnit své návyky. Svůj jídelníček… svůj životní styl… "

„Myslíte tím její kouření."

„Ach ano. S tím bude muset přestat." Mluvila o tom, jakoby změnit své zvyky bylo pro mou matku stejně tak obtížné, jako vzít vázu a přendat ji ze stolu v obývacím pokoji na stůl v chodbě. Zmáčkl jsem tlačítko a dveře výtahu, kterým jsem přijel, se ihned otevřely. Všechno v Ústřední nemocnici se znatelně zklidnilo, když bylo po návštěvních hodinách.

„Díky za všechno," řekl jsem.

„Není zač. Omlouvám se, že jsem vás tak vyděsila. To, co jsem řekla, bylo neskutečně pitomé."

„Ale vůbec ne," řekl jsem, i když jsem s ní souhlasil. „Už o tom nemluvte."

Vlezl jsem do výtahu a zmáčkl tlačítko haly. Sestra zvedla ruku a zamávala prsty. Taky jsem jí zamával a pak mezi námi zapadly dveře. Kabina začala klesat.

Podíval jsem se na rány, které zanechaly moje nehty a pomyslel si, že jsem hrozná stvůra, nejhorší z nejhorších. I kdyby to byl jenom sen, stejně jsem byl nejhorší z nejhorších. Vezměte ji, řekl jsem. Byla to moje matka, ale já to řekl ještě jednou: Vezměte moji mámu, neberte mě. Vychovala mě, kvůli mně pracovala přesčasy, stála se mnou ve frontě v horkém letním slunci v mrňavém zaprášeném zábavním parku v New Hampshire, a já nakonec sotva zaváhal.Vezměte ji, neberte mě. Zbabělec, zbabělec, nic než posraný zbabělec.

Když se dveře výtahu otevřely, vystoupil jsem a z pod přivřených víček se podíval na odpadkový koš. Bylo to tam, leželo to v něčím skoro prázdném papírovém pohárku na kávu: SVEZL JSEM SE NA STŘELE V MĚSTEČKU ZÁBAVY V LACONII.

Sehnul jsem se, vytáhl placku ze zbytku studené kávy, otřel ji o džíny a dal si ji do kapsy. Zahodit ji byl špatný nápad. Teď patřila mě - talisman štěstí nebo smůly, byla prostě moje.Vyšel jsem z nemocnice a cestou zamával Yvonne. Venku si měsíc hověl na vrcholu střechy, zaplavoval svět svým zvláštním a snovým světlem. Za celý svůj život jsem se necítil tak unavený a sklíčený. Přál jsem si, abych si mohl vybrat znovu. Přál bych si něco jiného. Bylo to zvláštní – kdybych ji našel mrtvou, tak jak jsem to očekával, myslím, že bych s tím dokázal žít. Přesto, nebyl to konec, jaký by si člověk myslel, že bude takovýhle příběh mít?

Ve městě člověka nikdo nevezme, to říkal ten muž s kýlním pásem; ach, jaká pravda. Šel jsem celou cestu přes Lewiston – tři tucty bloků Lisbon Street a devět bloků Canal Street, minul jsem všechny ty lokály s jukeboxy vyhrávajícími písničky od Foreigners a Led Zeppelin a AC/DC ve francouzštině – aniž bych jedenkrát zvednul svůj palec. Nepřineslo by to nic dobrého. Bylo už hodně po jedenácté, když jsem dorazil na most DeMuth. Když jsem byl na Harlowské straně, zvedl jsem palec hned na první auto. Za čtyřicet minut jsem už lovil klíč zpod červené káry vedle dveří do zadní kůlny a za dalších deset minut jsem byl v posteli. Když jsem usínal, napadlo mě, že je to poprvé v životě, co spím v tomhle domě úplně sám.

* * *

Ve čtvrt na jednu odpoledne mě vzbudil telefon. Myslel jsem, že to bude někdo z nemocnice, aby mi řekl, že se matčin stav náhle zhoršil a že před pár minutami zemřela, je nám to hrozně líto. Ale byla to jenom paní McCurdyová, chtěla se ujistit, že jsem se dostal v pořádku domů a chtěla vědět všechny podrobnosti mé návštěvy z minulé noci (ptala se mě na to třikrát a ke konci, když jsem jí to líčil potřetí, jsem se začal cítit jako zločinec, který je obviněn z vraždy a právě ho vyslýchají) a chtěla vědět, jestli s ní odpoledne pojedu do nemocnice. Řekl jsem, že to bude skvělé.

Když jsem zavěsil, přešel jsem ke dveřím do ložnice. Bylo tam vysoké zrcadlo. Ukazovalo vysokého, mladého neoholeného muže s malým pivním mozolem, oblečeného pouze v pytlovitých spodkách. „Musíš tam jet, hochu," řekl jsem svému odrazu. „nemůžeš celý zbytek života čekat, že když ti někdo zavolá, tak to bude kvůli tomu, že tvá matka zemřela."

Ne, to bych nemohl. Čas otupí vzpomínky, čas to vždycky tak dělá… ale bylo úžasné, jak bezprostřední a skutečná se pořád zdála být minulá noc. Každá hrana, každý záhyb byl ostrý a jasný. Pořád jsem viděl Staubův mladý a hezký obličej pod jeho obrácenou kšiltovkou, cigaretu za jeho uchem i to, jak mu z rány na krku unikal kouř, když z ní potáhl. Pořád jsem ho slyšel, jak mi vypráví příběh o Cadillacu, který byl tak levně na prodej. Čas otupí ostří a uhladí rohy, ale ne hned. Konečně, měl jsem tu placku, byla hned vedle v koupelně. Byl to můj suvenýr. Nevytasí se snad hrdina každého strašidelného příběhu s nějakým suvenýrem, aby tak potvrdil, že to všechno se doopravdy stalo? V rohu místnosti byl pravěký stereosystém a já se prohraboval svými starými kazetami a hledal něco, co by mi ukrátilo holení. Našel jsem jednu označenou jako FOLK MIX a dal ji do přehrávače. Nahrál jsem si ji na střední škole a sotva si pamatoval, co na ní je. Bob Dylan zpíval o osamělé smrti Hattie Carrolové, Tom Paxton zpíval o svém starém kámošovi a potom začal Dave Van Ronk zpívat o kokainovém blues. V půli třetí sloky se holicí strojek na mé tváři zastavil. Mám hlavu plnou whisky a břicho plný džinu, zpíval Dave svým chraptivým hlasem. Doktor říká, že mě to zabije, ale neříká kdy zhynu. A to byla ta odpověď, no samozřejmě. Svědomí mě vedlo k

tomu, že jsem si myslel, že moje matka zemře okamžitě, ale Staub to nijak neupřesnil – jak by mohl, když jsem se ho ani jednou nezeptal? – ale určitě to tak bylo.

Doktor říká, že mě to zabije, ale neříká, kdy zhynu.

Co jsem v tom probůh pořád hledal? Byla má volba snad něco víc, než jen přirozený pořádek věcí? Nepřežívají děti obvykle své rodiče? Ten zkurvysyn se pokoušel mě vystrašit – chtěl, abych se cítil vinný – ale nemusel jsem si koupit to, co mi nabízel, ne? Nesvezeme se snad nakonec všichni na Střele?

Jenom se zkoušíš ospravedlnit. Zkoušíš najít způsob, jak říct, že je to okay. Možná si myslíš, že to tak je… ale když se tě zeptal, vybral jsi ji. To se nedá nijak obejít, kámo – vybral jsi ji.

Otevřel jsem oči a podíval se na svoji tvář v zrcadle. „Udělal jsem, co jsem musel," řekl jsem. Moc jsem tomu nevěřil, ale v té chvíli jsem si myslel, že bych měl.

Jeli jsme se s paní McCurdyovou podívat na mou matku a bylo to s ní o něco lepší..Zeptal jsem se jí, jestli si vzpomíná na svůj sen o Městečku Zábavy v Laconii. Zavrtěla hlavou. „Sotva si pamatuju, že jsi tady včera v noci byl," řekla. „Byla jsem hrozně ospalá. Záleží na tom?"

„Vůbec ne," řekl jsem a políbil ji. „Ani trochu."

Moji mámu pustili z nemocnice o pět dní později. Chvíli potom ještě kulhala, ale pak to přestalo a za měsíc se vrátila do práce – napřed jenom na půl úvazku, ale potom na plný, když zjistila, že může normálně dál pracovat. Já se vrátil do školy a sehnal si práci v Patově Pizzerii v centru Orona. Peníze byly nic moc, ale stačily na opravení auta. To bylo dobře, moje záliba v autostopu mě přešla.

Má matka zkusila přestat s kouřením a na chvíli se jí to povedlo. Na jarní prázdniny jsem přijel domů o den dřív a kuchyně byla plná kouře, tak jak vždycky bývala. Podívala se na mě zahanbenýma očima, ale zároveň i vzdorně. „Nemůžu," řekla. „Promiň Alane – vím, že chceš abych nekouřila a já sama vím, že bych neměla, ale bez kouření jako by v mém životě byla díra. Ničím to nejde nahradit. Nejlepší co můžu udělat, je přát si, abych nikdy nezačala."

Za dva týdny jsem měl promoci a má matka dostala další mrtvici – jen malou. Znovu zkoušela přestat s kouřením, protože jí doktor

vynadal, přibrala padesát liber a tak se zase vrátila k tabáku. „Jako se pes vrací ke svým zvratkům," říká bible; tenhle citát se mi vždycky líbil. Dostal jsem v Portlandu skvělou práci hned na první pokus – štěstí, hádám, a začal ji přesvědčovat, aby nechala své vlastní práce. Napoprvé to šlo ztuha.

Mohl jsem to znechuceně vzdát, ale měl jsem jistou vzpomínku, která mě nutila prokopat se její Yankeeskou obranou.

„Měl by sis šetřit pro sebe a ne se starat o mě," řekla. „Jednoho dne se budeš chtít oženit, Alane, a to, co utratíš za mě, ti bude scházet. Bude to scházet pro tvůj vlastní život."

„Ty jsi můj život," řekl jsem a políbil ji. „Ať se ti to líbí, nebo ne, je to tak."

A tak konečně hodila flintu do žita.

Měli jsme se potom pár let báječně – sedm z nich naprosto dokonale. Nebydlel jsem u ní, ale navštěvoval jsem ji skoro každý den. Častokrát jsme hráli žolíky a hodně jsme se koukali na staré filmy na videu, které jsem jí koupil. Spousty smíchu, jak ráda říkávala. Nevím, jestli jsem za ty roky byl dlužný Georgi Staubovi nebo ne, ale byly to dobré roky. A moje vzpomínka na něj nikdy nevybledla, ani se nezdála být snem, tak jak jsem to čekal; každá událost, od té chvíle, kdy mi ten starý muž řekl, ať si něco přeju až po Staubovy šmátrající prsty na mé košili, to jak mi připínal placku, byla dokonale jasná. A přišel den, kdy jsem tu placku nenašel. Věděl jsem, že jsem ji měl, když jsem se stěhoval do svého malého bytu ve Falmouthu – měl jsem ji ve vrchní zásuvce svého nočního stolku, s několika nátělníky, manžetovými knoflíčky a starou politickou plackou na které stálo BILL CLINTON, SAXOFONOVÝ PREZIDENT BEZ RIZIKA – ale od té doby jsem ji postrádal. A když o den nebo dva později zazvonil telefon, věděl jsem, proč paní McCurdyová pláče. Byla to špatná zpráva, na kterou jsem nikdy nepřestával čekat; co se stalo, nedá se odestát.

Když skončil pohřeb a smuteční shromáždění konečně odešlo spolu se zdánlivě nekonečným zástupem truchlících, jel jsem zpátky do malého domku v Harlow, kde trávila má matka poslední roky svého života, s cigaretami a koblihami zasněženými cukrem. Vždycky to bylo 'Jean a Alan Parkerovi proti zbytku světa'; teď už jsem byl jen já sám.

Probíral jsem se jejími osobními věcmi, dával stranou nějaké

papíry, které by později mohly být potřeba, na jednu stranu místnosti jsem dával věci, které jsem si chtěl nechat a na druhou stranu ty, které jsem chtěl dát Goodwillovým odnaproti. Když už jsem končil, kleknul jsem si a podíval se pod její postel a byla tam, hledal jsem ji po celou dobu, aniž bych si to přiznal, zaprášená placka: SVEZL JSEM SE NA STŘELE V MĚSTEČKU ZÁBAVY V LACONII. Sevřel jsem okolo ní pěst. Špendlík se mi zapíchl do masa a já zesílil stisk, v té bolesti byl trochu příjemný pocit. Když jsem znovu rozevřel prsty, měl jsem oči plné slz a písmena na placce byla vidět dvojitě, navzájem se nejasně překrývala. Vypadalo to, jako když se koukáte na trojrozměrný film bez brýlí.

„Jsi spokojený?“ zeptal jsem se ztichlé místnosti. „Stačí ti to?“

Žádná odpověď, samozřejmě. „Proč se vůbec ještě obtěžuješ? Zatraceně, jaká je pointa?“

Pořád žádná odpověď, a proč taky. Stojíte ve frontě, to je vše.

Čekáte ve frontě, když je měsíc v úplňku a v jeho nemocném světle si něco přejete. Stojíte ve frontě a slyšíte je, jak křičí – platí, aby se mohli bát a na Střele za svoje peníze dostanete to nejlepší. Možná, že až na vás přijde řada, utečete. Myslím ale, že obojí vyjde nastejno. Mělo by být něco navíc, ale není. Co se stalo, nedá se odestát.

Seberte si svoji placku a vypadněte.

Copyright © 2000, Stephen King
Překlad © 2000, Jiří Smutný

WWW.STEPHENKING.KGB.CZ /český web Stephena Kinga/

Obraz smrtky

Ze sbírky povídek Parta kostlivců (Skeleton Crew)

„Loni jsme to přestěhovali a dalo nám pořádně zabrat.“ řekl pan Carlin, když stoupali po schodišti. „Samozřejmě jsme to museli stěhovat ručně. Jak jinak. U Lloyda jsme ho pojistili proti nehodě, ještě než se v přijímacím pokoji vyndalo z pouzdra. Byla to jediná firma, která mohla pojistit na částku, kterou jsme zamejšleli.“

Spangler neříkal nic. Ten muž byl cvok. Johnson Spangler se naučil už dlouho před tím, že jediný způsob, jak mluvit s cvokem, je ignorovat ho.

„Pojistili to na čtvrt milionu dolarů,“ pokračoval pan Carlin, když se dostali na odpočívadlo ve druhém poschodí. Jeho ústa vtipkovala v napůl trpké a napůl humorné linii. „Pěknejch pár centů to stálo.“ Byl to malý muž, ne zcela tlustý, s brýlemi bez obroučků a opálenou plešatou hlavou, která svítila jako nalakovaný volejbalový míč. Brnění, střežící mahagonové stíny chodby ve druhém poschodí, na ně netečně civělo.

Byla to dlouhá chodba a Spangler měřil stěny a závěsy chladným profesionálním okem. Samuel Claggert nakoupil v hojném množství, ale nenakoupil dobře. Podobně jako řada samorostlých průmyslových císařů ze sklonku 19. století, byl jen o něco víc než nějaký pracovník zastavárny, oblékající se do sběratelských šatů, znalec nestvůrností na plátnech, kýčovitých novel a sbírek poezie v drahých kožených vazbách, a ukrutných sochařských děl, všeho, co považoval za Umění.

Nahoře na stěně tu visely - zdobily ji je možná lepší slovo - imitace marokských závěsů, nespočetné množství (nepochybně anonymních) madon svírajících nespočetně jezulátek zatímco nespočetně andělů poletovalo sem a tam v pozadí, bizarní přenosný rozvětvený svícen a hrozný obscénně ozdobený lustr, kterému vévodila chlípně se šklebící nymfa.

Starý pirát přišel samozřejmě i s několika zajímavými kousky; zákon průměrnosti to vyžadoval. A jestliže bylo Soukromé Muzeum

Samuela Claggerta (Prohlídky s průvodcem na hodinu - vstupné 1 dolar: dospělí, 0.5 dolaru: děti - hnusné) z 98 procent nestoudným smetištěm, byla tu pořád zbývající dvě procenta, věci jako coombská dlouhá puška nad krbem v kuchyni, zvláštní malá camera obscura v salónu, a samozřejmě-

„DeIverovo zrcadlo se přemístilo z přízemí po tom poněkud nešťastným ... incidentu," řekl pan Carlin úsečně, motivován patrně příšerně trapným portrétem nikoho v detailu na začátku dalšího schodiště. „Byly tu i jiný - to jsou nepříjemný slova, divoký výpovědi - ale tohle byl vlastně pokus o zničení zrcadla. Ta ženská, slečna Sandra Batesová, sem přišla s kamenem v kapse. Mířila naštěstí špatně a tak jenom naštípla roh rámu. Zrcadlo zůstalo nepoškozený. Batesová měla bratra-"

„Nepotřebuju dolarovou prohlídku," řekl Spangler potichu. „Jsem obeznámený s historií DeIverova zrcadla."

„Fascinující, že?" Carlin po něm hodil výstřední kosý pohled. „Ta anglická vévodkyně v roce 1709... a pennsylvánský obchodník s koberci v roce 1746 ... nezmínil jsem se-"

„Jsem obeznámený s historií," opakoval Spangler tiše. „Zajímám se o řemeslnou práci. A pak je tu, samozřejmě, otázka hodnověrnosti-"

„Hodnověrnost!" uchechtl se pan Carlin, byl to takový vyprahlý zvuk, jako když rachtají kosti v kredenci pod schody. „Byla prověřená odborníky, pane Spanglere."

„To byly i lemlierské stradivárky."

„No pravda," řekl pan Carlin s povzdechem. „Ale absolutně žádný stradivárky nedopadly... tak otřesně jako DeIverovo zrcadlo."

„Ano, naprosto žádné," řekl Spangler svým slabým pohrdavým hlasem. Nyní pochopil, že Carlin nepřestane; jeho mysl byla dokonale sladěná s jeho věkem. „Naprosto."

Třetí a čtvrté patro vystoupali v tichosti. Jak se pohybovali blíž nesourodé konstrukci střechy, v temných horních galeriích bylo čím dál nesnesitelnější horko. S horkem přišel plíživý zápach, který Spangler znal velmi dobře, neboť v něm pracoval po celá ta léta svého dospívání - zápach mrtvých much v tmavých koutech, vlhké hniloby a červotočů lezoucích pod omítkou. Pach věků. Byl to zápach obvyklý pouze pro muzea a mauzolea. Představil si, že bezmála takový zápach může vycházet z hrobu mladé panny, čtyřicet let mrtvé.

Tady nahoře byly památky nakupeny cik cak v pravé vetešnické hojnosti; pan Carlin vedl Spanglera bludištěm soch, portrétů s naštípnutými rámy, pompézními pozlacenými ptačími klecemi, částmi kostry starého tandemového kola. Vedl ho ke vzdálené stěně, kde se pod padacími dveřmi ve stropě tyčil žebřík.

Zaprášený zámek visel od poklopu.

Nalevo odtud na ně nelítostně zaraženýma očima bez zřítelnic zírala imitace Adónise. Jedna paže byla roztažená a na zápěstí visel žlutý štít, na němž stálo: VSTUP PŘÍSNĚ ZAKÁZÁN.

Pan Carlin vytáhnul kroužek s klíči z kapsy svého kabátu, vybral klíč, a vylezl na žebřík. Zastavil se na třetí příčce, jeho holá hlava se ve stínech nevýrazně leskla. „Nemám rád to zrcadlo," řekl. „Nikdy jsem ho neměl rád. Bojím se do něj podívat. Mám strach, že bych se do něj mohl jednoho dne podívat a vidět... to, co viděli jiní."

„Neviděli nic jiného, než sebe," řekl Spangler.

Pan Carlin začal mluvit, pak přestal, zatřásl hlavou a sáhl nad sebe, natahuje krk, aby trefil správně klíč do zámku. „Muselo se přemístit," zamumlal. „Je prokletý!" zámek náhle povolil a vyvlékl se z petlice. Pan Carlin po něm neohrabaně hmátl a skoro spadl z žebříku. Spangler hbitě zámek zachytil a vzhlédl k němu. Roztřeseně se držel vršku žebříku, bílý obličej v hnědém přítmí.

„Jste z toho trochu nervózní, že?" řekl Spangler mírně žasnoucím tónem.

Pan Carlin neřekl nic. Zdál se ochromený.

„Slezte dolů," řekl Spangler. „Prosím. Než spadnete."

Carlin sestupoval pomalu z žebříku, každé příčky se držel, a připomínal člověka, který se kymácí nad bezednou propastí. Když se jeho nohy dotkly podlahy, začal žvanit, jako kdyby v podlaze byl nějaký proud, který ho zapnul jako elektrické světlo.

„Čtvrt miliónu," řekl. „Čtvrt miliónová pojistka, na to, aby se ta... věc přendala odtamtud zdola sem nahoru. Zatracená věc. Museli sestrojit speciální kladku a vratidlo, aby to dostali do skladiště tam nahoře. A já jsem doufal - skoro jsem se modlil - aby měl někdo kluzký prsty... aby bylo lano špatně otestovaný ... aby ta věc spadla a roztříštila se na milión kousků-"

„Fakta," řekl Spangler. „Fakta, Carline. Žádné laciné románky z paperbacků, žádné laciné bulvární příběhy ani žádné laciné horory. Fakta. Za prvé: John DeIver byl anglickým umělcem normanského

původu který vyráběl zrcadla v době, kterou nazýváme alžbětinským obdobím anglických dějin. Žil a zemřel bez jakýchkoli zvláštností. Žádné pentagramy načmárané na podlaze, které by domovník musel utírat, žádné sírou čpějící listiny se skvrnou krve na místě podpisu. Za druhé: Jeho zrcadla se stala sběratelskými předměty hlavně kvůli čisté řemeslné práci a skutečnosti, že použitý tvar křišťálového skla má mírně zvětšující a zkreslující efekt na pozorovatelovo oko - což je velice charakterický znak. Za třetí: Podle našich současných informací existuje už pouze pět DeIverových zrcadel - dvě z nich v Americe. Jsou neocenitelná. Za čtvrté: Tento DeIver a jeden další, který byl zničen při bombardování Londýna si vysloužili poněkud strojenou pověst, do značné míry díky lži, přehánění a náhodě-"

„Fakt číslo pět," řekl pan Carlin. „Jste pohrdavej bastard, co?"

Spangler pohlédl s mírným hnusem na slepého Adónise.

„Provázel jsem skupinu, ve který byl i bratr Sandry Batesový, když se podíval do vašeho drahocennýho DeIverova zrcadla, Spanglere. Bylo mu asi šestnáct, byl tu se skupinou středoškoláků. Dokončoval jsem historii zrcadla a právě jsem se dostal k tý části, kterou by jste ocenil - vychvaloval jsem bezvadnou řemeslnou práci, dokonalost samotnýho skla - když ten chlapec zvednul ruku. 'A co ta černá skvrna v levým horním rohu?' zeptal se. 'Vypadá to jako kaz.'

A jeden z jeho kamarádů se ho zeptal, co má na mysli, tak mu to Bates začal líčit, pak se zastavil. Díval se na zrcadlo velice zblízka, pravou ruku položenou na červeným sametovým ochranným lanku, který bylo kolem tý skříně - pak se ohlídnul za sebe, jako by to, co viděl byl odraz kohosi - kohosi v černým - kdo mu stál za zády. 'Vypadalo to jako muž,' řekl. 'Ale neviděl jsem mu do tváře. Teď zmizel. A to bylo všechno."

„Pokračujte," řekl Spangler. „Chcete mi říct, že to byla Smrtka - věřím, že to je běžné vysvětlení, nebo ne? Že náhodně vybraní lidé vidí v zrcadle obraz Smrtky? Dostaňte to ven, člověče. National Enquirer by se to velmi líbilo! Vyprávějte mi o strašlivých důsledcích a zeptejte se mě na vysvětlení. Srazilo ho později auto? Vyskočil z okna? Co?"

Pan Carlin vydal zoufal, krátké uchechtnutí. „Sám to víte líp, Spanglere. Neříkal jste mi dvakrát, že jste ... aha ... obeznámený s historií DeIverova zrcadla. Žádný strašlivý následky nebyly. Nikdy. Proto se o DeIverském zrcadle nepíše v nedělní příloze novin jako o koh-

i-noorským diamantu nebo o kletbě Tutanchámonovy hrobky. Je to příliš světský ve srovnání s tímhle. Vy si myslíte, že jsem cvok, co?“

„Ano,“ řekl Spangler. „Vylezeme teď nahoru?“

„Jistě,“ řekl pan Carlin prudce. Vylezl na žebřík a zatlačil do padacích dveří. Ozvala se rána, jak se protiváhou převrhly do stínů a potom i pan Carlin zmizel v přítmí. Spangler ho následoval. Slepý Adónis na ně nevědomě zíral.

V podkroví, osvětleném pouze jedním pavučinami zahaleným mnohoúhelníkovým oknem, které filtrovalo prudké venkovní světlo na špinavý mléčný žár, bylo velké vedro. Zrcadlo bylo opřené na rohu ve světle, většinu ho pohlcovalo a odráželo na protější zeď perleťovou skvrnu. Bylo bezpečně zaklíněno v dřevěném rámu. Pan Carlin se na něj nedíval. Zcela záměrně se na něj nedíval.

„Ani jste na něj nedal přehoz,“ řekl Spangler, poprvé viditelně naštvaně.

„Představuju si ho jako oko,“ řekl pan Carlin. Jeho hlas byl pořád vyschlý, dokonale bezvýrazný. „Když se nechá otevřený, pořád otevřený, možná že oslepne.“

Spangler mu nevěnoval pozornost. Sundal si sako, pečlivě ho složil knoflíky dovnitř a s nekonečnou jemností setřel prach ze samotného vypouklého povrchu zrcadla. Potom odstoupil a podíval se na něj.

Bylo pravé. O tom nebylo pochyb a ve skutečnosti ani nikdy nebylo. Byl to dokonalý příklad DeIverovy pečlivé geniality. Místnost plná krámů za ním, jeho vlastní odraz, Carlinova polo-natočená postava - to všechno bylo čisté, ostré, téměř trojrozměrně. Nezřetelný zvětšující efekt zrcadla dával všemu nepatrné zakřivení, které přidávalo skoro čtyřrozměrné zkreslení. Bylo to-

Jeho myšlenky se odmlčely a on pocítil další vlnu vzteku.

„Carline.“

Carlin neřekl nic.

„Carline, vy zatracenej cvoku, myslel jsem, že jste říkal, že ta holka nepoškodila zrcadlo!“

Žádná odpověď.

Spangler na něj chladně zíral v zrcadle. „V horním levém rohu je kousek lepící pásky. Ona ho nakřápla? Proboha, člověče, mluvte!“

„Vidíte Smrtku,“ řekl Carlin. Jeho hlas byl mrtvolný a bez

nadšení. „Na zrcadle není žádná lepící páska. Položte na něj ruku... Bože.“

Spangler si pečlivě ovinul vrchní rukáv kabátu kolem ruky, položil ji tam a jemně zatlačil do zrcadla. „Vidíte? Nic nadpřirozeného. Je to pryč. Moje ruka to zakrývá.“

„Zakrývá? Cítíte tu pásku. Proč ji neodtrhnete?“

Spangler dal ruku opatrně pryč a pohlédl do zrcadla. Všechno v něm se zdálo trochu víc zkreslené; přebyteční pokojoví andělé vypadaly, že se bláznivě vychylují jako když jsou na pokraji vtažení na nějakou nespatřenou věčnost. Na zrcadle nebyla žádná temná skvrna. Bylo nepoškozené. Pocítil, jak v něm náhle vyrůstá nezdravá hrůza a kvůli tomu pocitu sebou pohrdal.

„Vypadalo to jako ona, že?“ Zeptal se pan Carlin. Jeho tvář byla velice bledá a díval se zpříma na podlahu. V krčním svalu mu křečovitě zaškubalo. „Přiznejte, Spanglere. Vypadalo to jako postava v kápi, která stojí za váma, co?“

„Vypadalo to jako lepící páska maskující krátkou puklinu,“ řekl Spangler velmi rozhodně. „Nic víc, nic míň-“

„Batesův kluk byl velmi zdatnej,“ řekl rychle Carlin. Zdálo se, že jeho slova klesají do horkého nehybného ovzduší jako kameny do temné vody. „Jako fotbalista. Měl na sobě sportovní svetr a tmavě zelený šortky. Byli jsme v půli cesty do horní části výstavy, když-“

„Z toho horka se mi dělá špatně,“ řekl Spangler trochu kolísavě. Vytáhl kapesník a utíral si krk. Jeho oči zkoumaly vypouklý povrch zrcadla malými trhanými pohyby.

„Když řekl, že chce sklenici vody... sklenici vody, proboha!“

Carlin se otočil a zuřivě zíral na Spangler. „Jak jsem to měl vědět? Jak jsem to měl vědět?“

„Je tu toaleta? Myslím, že budu-“

„Jeho svetr... zachytil jsem jenom mihnutí jeho svetru, kterej sjížděl ze schodů ... pak ...“

„-zvracet.“

Carlin zatřásl hlavou, jako kdyby to chtěl zahnat a podíval se opět na podlahu. „Samozřejmě. Třetí dveře nalevo, druhý poschodí, když půjdete směrem ke schodišti.“ prosebně vzhlédl. „Jak jsem to měl vědět?“

Ale Spangler už sestupoval po žebříku dolů. Chvilku se pod jeho vahou viklal, Carlin si pomyslel - zadoufal - že by mohl spad-

nout. Nespadnul. Otevřeným čtvercem v podlaze ho sledoval, jak sestupuje a jednou rukou si lehce drží ústa.

„Spanglere-?“

Ale byl pryč.

Carlin naslouchal jeho krokům, které se ztrácely v ozvěnách, pak odumřely. Když byly pryč, silně se třásl. Pokusil se pohnout po vlastních nohách k padacím dveřím, ale měl je zdřevěnělé. Jen to poslední rychlé mihnutí chlapcova svetru ... Bože!...

Bylo to, jako kdyby mu obrovská neviditelná ruka trhla hlavou a zdvihla ji nahoru. Carlin se nechtěl dívat, ale přesto zíral do matně zářících hlubin DeIverova zrcadla.

Nic tam nebylo.

Pravdivě se mu zrcadlila místnost, její prašné hranice přeměněné do světélkující nekonečnosti. Napadnul ho úryvek Tennysonovy básně, který mu trochu utkvěl v paměti a nahlas ho zamumlal: „ ' „Je mi napůl špatně ze stínů,“ řekla Lady Shalott...'“ A stále se nemohl dívat jinam a to dýchající ticho ho svíralo. Zpoza jednoho rohu zrcadla na něj vykukovala mrtvýma obsidiánovýma očima moly rozežraná buvolí hlava.

Chlapec chtěl napít vody a fontánka byla ve foyer v prvním poschodí. Šel po schodech dolů a-

Už se nikdy nevrátil.

Vůbec.

Nikam.

Jako vévodkyně, která si udělala přestávku v líčení před zrcadlem na soirée a rozhodla se vrátit do obývacího pokoje pro své perly. Jako obchodník s koberci, který jel na projížďku kočárem a vrátil se pouze prázdný kočár a dva němí koně.

A DeIverovo zrcadlo bylo v New Yorku od roku 1897 do roku 1920, bylo tam, když soudce Crater-

Carlin zíral jako by byl zhypnotizovaný do mělkých hlubin zrcadla. Slepý Adónis držel dole stráž.

Čekal na Spanglera téměř tak, jako Batesovi museli čekat na svého syna, jako manžel vévodkyně musel čekat na svojí ženu, až se vrátí z obývacího pokoje. Civěl do zrcadla a čekal.

A čekal.

A čekal.

Copyright © Stephen King, 1985
Překlad © Petr Dušek, 1999

WWW.STEPHENKING.KGB.CZ /český web Stephena Kinga/

Plážový svět

(z povídkové sbírky Parta kostlivců)

Loď ASN/29 opustila oblohu a zřítila se. Po chvíli vyklouzli jako mozky z její rozštípnuté lebky dva muži. Popošli o kus dál a pak se s helmami v rukách zastavili a dívali se, kde to skončili.

Byla to pláž v nekonečném oceánu - sama byla tím oceánem, kamenné moře písku, černobílá momentka moře s jeho navěky zmrzlými vlnami a hřebeny a dalšími vlnami a hřebeny.

Duny.

Mělké, strmé, uhlazené, vlnkovité. Duny s ostrými hřebeny, duny s plochými hřebeny, duny s nepravidelnými hřebeny, které se podobaly dunám nakupeným na dalších dunách - dunové domino.

Duny. Ale žádný oceán.

Údolí, které tvořily brázdy mezi těmito dunami se plazila v zmatených černých krysích bludištích. Když se někdo díval na tyto kroutící se čáry dostatečně dlouho, mohlo se mu zdát, že hláskují slova - zlověstná slova, jež se vznášejí nad bílými dunami.

„Do prdele," řekl Shapiro.

„Kurva," řekl Rand.

Shapiro si chtěl odplivnout, potom si to rozmyslel. Pohled na ten všechen písek ho přinutil si to rozmyslet. Nebyl čas na nějaké mrhání vláhou. ASN/29, z poloviny spálený v písku, už nevypadal jako umírající pták; vypadal jako dýně, která pukla a odhalila hnijící vnitřek. Hořela. Nádrže s palivem na pravoboku všechny explodovaly.

„Moc špatný s Grimesem," řekl Shapiro.

„Hm." Randovy oči těkaly stále po písečném moři, dál na hraniční čáru horizontu a zase zpátky.

S Grimesem to bylo moc špatné. Grimes byl mrtvý. Grimes nyní nebyl ničím víc než jen velkými kusy masa a malými kusy masa ve skladišti na zádi. Shapiro pohlédl dovnitř a pomyslel si: Vypadá to, jako by se Bůh rozhodl Grimese sníst, zjistil, že nechutná dobře a znova ho vyzvracel. To bylo už příliš na Shapirův žaludek. To, a pohled na Grimesovy zuby roztroušené po podlaze skladiště.

Shapiro teď čekal, že Rand řekne něco inteligentního, ale

Rand byl zticha. Randovy oči přejížděli přes duny, sledovaly záhyby mezi hlubokými vlnami.

„Hej!“ řekl Shapiro nakonec. „Co uděláme? Grimes je mrtvej; ty velíš. Co uděláme?“

„Co?“ Randovy oči jezdily tam a zpátky, tam a zpátky, přes nehybné duny. Suchý, stálý vítr mu povíval pogumovaným límcem obleku Ochrany Prostředí. „Jestli nemáš míč na volejbal, tak nevím.“

„O čem to mluvíš?“

„Nechceš snad dělat právě tohle na pláži?“ zeptal se Rand. „Hrát volejbal?“

Shapiro se ve vesmíru už mnohokrát polekal a byl blízko panice, když vypukl požár; teď, když se díval na Randa, uslyšel hlásek strachu příliš silného, než aby mu porozuměl.

„To je ohromný,“ řekl Rand zasněně, a Shapiro si na okamžik myslel, že mluví o jeho vlastním strachu. „Tak zatraceně velká pláž. Něco jako tohle může existovat věčně. Můžeš ujít stovky mil se surfovacím prknem v podpaží a pořád budeš tam, kde jsi začal, za tebou většinou nic než šest nebo sedm stop. A kdyby ses zastavil na jednom místě na pět minut, zmizí i těch šest nebo sedm stop.“

„Dostal jsi z počítače topografickej snímek, než jsme spadli?“ Napadlo ho, že Rand je v šoku. Rand byl v šoku, ale Rand nebyl blázen. Mohl mu dát tabletu, kdyby musel. A kdyby Rand nepřestal žvanit, mohl mu dát injekci. „Kouknul ses na-“

Rand se na něj mrknul. „Cože?“

Zelené pláně. To se chystal říct. Znělo to, jako citát ze žalmu, a on to nemohl vyslovit. Vítr mu v ústech vytvořil stříbrnou zvonkohru.

„Cože?“ zeptal se Rand znovu.

„Snímek z počítače! Snímek z počítače!“ křičel Shapiro. „Slyšel jsi někdy o počítačovým snímku, ty tupče? Co je tohle za místo? Kde je oceán na konci týhle zasraný pláže? Kde jsou jezera? Kde je nejbližší pruh zeleně? Kterým směrem? Kde ta pláž končí?“

„Kde končí? Jó. Ta nikde nekončí. Žádná zeleň, žádný ledový kry. Žádný oceány. Tohle je pláž, která sama hledá nějakej oceán, kamaráde. Duny a duny a duny, co nikde nekončí.“

„Ale jak to uděláme s vodou?“

„Nijak.“

„Ta loď ... nejde opravit!“

„Ani hovno, Sherlocku.“

Shapiro zmlkl. Nyní mohl být buď zticha nebo propadnout hysterii. Měl pocit - téměř jistotu - že když propadne hysterii, Rand se bude prostě stále dívat na duny, dokud se Shapiro nebo on sám nevyčerpá.

Čemu říkáš pláž, která nikde nekončí? Vždy jí říkej poušť! Největší zkurvená poušť ve vesmíru, jasně?

V uších slyšel odpovídat Randa: Ani hovno, Sherlocku.

Shapiro stál nějakou dobu vedle Randa a čekal až se ten muž probudí, a něco udělá. Po chvíli jeho trpělivost přetekla. Začal sjíždět a klopýtat zpátky po úbočí duny, na kterou vylezli, aby se rozhlédli. Cítil písek, jak mu stahuje boty. Chce tě stáhnout dolů, Bille, představila si jeho mysl, jak písek říká. V jeho mysli to byl chladný, vyprahlý hlas ženy, která je stará, ale stále ještě nesmírně silná. Chci tě stáhnout dolů přímo tady a pořádně...tě...obejmout.

Vzpomněl si, jak se vždycky střídali v tom, kdo se nechá od ostatních pohřbít až po ramena na pláži, když byl dítě. Tenkrát to byla legrace - teď z toho měl hrůzu. A tak ten hlas vypnul - není čas na nějaký proud vzpomínek, Kriste, ne - a šel pískem krátkými, prudce vyhazujícími kroky, nevědomě se snažil mařit symetrickou dokonalost jeho svahu a povrchu.

„Kam jdeš?“ Randův hlas v první chvíli obsahoval známku vědomí a zájmu.

„Signální zařízení.“ řekl Shapiro. „Jdu ho zapnout. Byli jsme ve zmapovaným pruhu cesty. Zachytí signál a navedou sem raketu. Je to otázka času. Vím, že šance jsou mizerný, ale možná, že někdo přiletí, než-“

„Signální zařízení je roztříštěný na padrť,“ řekl Rand. „Stalo se to, když jsme spadli.“

„Možná se může dát do pořádku,“ volal Shapiro dozadu přes rameno. Když se protáhl otvorem v palubě, cítil se lépe navzdory tomu pachu - usmažené instalace a pronikavému závanu Freonu. Řekl si, že se cítí lépe kvůli té myšlence na signální světlo, která mu zvedla náladu; jestliže řekl Rand, že je rozbité, bylo pravděpodobně pořádně rozbité. Ale nemohl už dál pozorovat duny - nemohl už dál pozorovat tu velkou nekonečnou pláž.

Díky tomu se cítil lépe.

Když se opět s námahou a těžkým oddychováním dostal na vrchol první duny a jeho spánky drtil suchý žár, Rand tam byl pořád, stále se upřeně díval a díval a díval. Uplynula hodina. Slunce stálo přímo nad nimi. Randova tvář byla mokrá potem. Drahokamy potu sem mu uhnízdily v obočí. Kapičky mu stékaly po tvářích jako slzy. Většina kapiček mu stekla po krku a za límec jeho obleku OP jako kapky bezbarvého oleje vnikající do útrob nějakého pořádného androida.

Řekl jsem mu tupče, pomyslel si Shapiro a trochu se zachvěl. Bože, on tak opravdu vypadá - ne jako android, ale jako tupec, kterému právě bodli do krku obrovskou jehlu.

A Rand neměl konec konců pravdu.

„Rande?“

Žádná odpověď.

„Signální zařízení nebylo rozbitý.“ V Randových očích se zamihotala jiskřička. Potom už byli zase zticha a zírali na hory písku. Shapiro si nejprve myslel, že jsou zamrzlé, ale teď měl dojem, že se pohybují. Vítr byl stálý. Mohly se pohybovat. Za tu dobu dekád a století se mohly... mohly chodit. Nebyly tím, čemu se říká plážové duny? Kráčející duny? Zdálo se mu, že si to pamatuje z dětství. Nebo ze školy. Nebo odněkud, ale co na tom, sakra, záleží?

Nyní viděl nepatrný potůček písku sjíždějící po úbočí jedné z nich. Jako by slyšel

(slyšel, to o čem jsem přemýšlel)

Nový pot vzadu na krku. Dobrá, naskočila mu husí kůže. A komu by nenaskočila? Tohle místo, na kterém byli, bylo skličující, velice skličující. A zdálo se, že Rand o tom neví... nebo mu to je jedno.

„Bylo v něm trochu písku, a zvuková signalizace byla prasklá, ale v Grimesově krabičce poslední záchrany jich muselo bejt aspoň šedesát.“

Poslouchá mě vůbec?

„Nevím, jak se písek do něj dostal - bylo přesně tam, kde mělo bejt, ve skladišti, za třema zavřenejma dveřma, ale-“

„Písek se snadno šíří. Dostane se do všeho. Vzpomínáš si, jak jsi chodil na pláž, když jsi byl ještě dítě, Bille? Vrátil ses domů a tvoje

matka na tebe ječela, protože písek byl všude? Písek na gauči, písek na kuchyňský lince, písek ve tvý posteli? Plážovej písek je strašně...“ udělal neurčité gesto, a pak se mu ten zasněný neotřesitelný úsměv do tváře zase vrátil. „... všudypřítomnej.“

„- ale rozhodně není poškozený,“ pokračoval Shapiro. „Nouzovej systém zdroje energie funguje a já jsem k němu to signální zařízení připojil. Na chvilku jsem si nasadil sluchátka a požádal o ekvivalenční snímání na padesát parseků. Znělo to jako motorová pila. Je to lepší, než jsme mohli doufat.“

„Nikdo nepřiletí. Ani Beach Boys. Beach Boys jsou všichni mrtví už osm tisíc let. Vítej v Surf City, Bille. V Surf City bez surfu.“

Shapiro zíral na duny. Rád by věděl, jak už dlouho tu písek je. Trilion let? Kvantilion? Existoval tady někdy život? Možná dokonce něco s inteligencí? Řeky? Zelené pláně? Oceány, které by vytvořily opravdovou pláž místo nějaké pouště?

Shapiro stál za Randem a přemýšlel o tom. Vytrvalý vítr mu čechral vlasy. A náhle si byl jistý, že se všechny ty věci staly, a mohl si představit, jak musely skončit.

Pomalý ústup měst, jak byly jejich vodní kanály a odlehlé oblasti nejprve potečkovány, potom poprášeny, a konečně zasypány a zadušeny plazícím se pískem.

Viděl lesklé hnědé naplavené vějíře bahna, uhlazené zpočátku jako tulení srst, které však stále matněly, když se rozprostíraly dál a dál od ústí řek - dál a dál dokud navzájem nesplynuly. Viděl bahno uhlazené jako tulení srst, které se měnilo v rákosovitý močál, pak v šedý, krupičnatý jíl a konečně v pohyblivý bílý písek.

Viděl hory zkracující se jako ořezávané tužky, jejich sníh tál, jak vznikající písek zvyšoval teplotu; viděl posledních pár skalisek, které mířily do nebe jako konečky prstů člověka pohřbeného zaživa; viděl, jak je pokryli a okamžitě uvrhly v zapomnění ty pitomé duny.

Jak je označil Rand?

Jako všudypřítomné.

Jestli jsi měl právě vidění, Billy, bylo pořádně děsný. Ó, ale ne, nebylo. Nebylo strašné; bylo pokojné. Bylo klidné jako krátké zdřímnutí v neděli odpoledne. Co bylo víc klidné než pláž?

Setřásl ty myšlenky pryč. Pomohlo mu to ohlédnout se směrem k lodi.

„Žádná kavalerie sem nepřiletí,“ řekl Rand „Písek nás přikryje

a za chvilku budeme pískem a písek bude náma. V Surf City bez surfu - dokážeš se chytit tý vlny, Bille?“

A Shapiro měl strach, protože se jí dokázal chytit. Nemůžete pozorovat všechny ty duny bez toho, aby jste tomu nerozuměli.

„Běž do prdele, zasranej idiote,“ řekl. Odešel zpátky do lodi.

A ukryl se před pláží.

*

Byl tu konečně západ slunce. Čas, kdy na pláži - nějaké opravdové pláži - necháváte volejbalu a oblékáte si svetry a vytahujete víno a pivo. Ještě ne čas na nějaké troufalosti, ale už skoro. Čas, kdy se na troufalosti těšíte.

Víno a pivo nebylo součástí zásob ASN/29.

Shapiro strávil odpoledne starostlivým lahvováním vody z lodi. Použil přenosný lux k vysání vody, která vytekla z protržených žil v lodním zásobovacím systému a udělala na podlaze louži. Trochu jí získal ze dna rozbité vodní nádrže hydraulického systému. Nepřehlédl ani malý válec v útrobách vzduchového čistícího systému, který uváděl do oběhu vzduch v prostorách skladiště.

Nakonec šel do Grimesovy kabiny.

Grimes choval ryby v kruhové nádrži zkonstruované přímo pro stav beztíže. Nádrž byla postavená z nárazu-vzdorného čistě polymerického plastu a havárii snadno přečkala. Ryby - stejně jako jejich majitel - nebyly nárazu-vzdorné. Plavaly v kalném oranžovém chomáči u vršku koule, která odpočívala pod Grimesovou palandou, mezi třemi páry velmi špinavého prádla a půl tuctem holografických porno kostek.

Chvíli držel kulovité akvárium a upřeně se do něj díval. „Ach běda, chudák Yorick, dobře jsem ho znal,“ řekl najednou a smál se vřískajícím pomateným smíchem. Pak vzal síťku, kterou měl Grimes ve svém úložném prostoru a ponořil ji do nádrže. Vytáhl ryby a váhal, co s nimi udělá. Za chvíli je odnesl ke Grimesově posteli a zvednul polštář.

Pod ním byl písek.

Bezohledně tam položil ryby, pak opatrně nalil vodu do kanystru, který používal jako lapač. Musel ji všechnu vyčistit, ale i kdyby čistící přístroje nefungovaly, pomyslel si, že by mu stejně nezabrá-

nilo, aby pil vodu z akvária, jenom to, že v ní může být několik uvolněných šupin a trocha rybích hoven.

Vyčistil vodu, rozdělil ji, a donesl Randův podíl na dunu. Rand byl zrovna tam, kde předtím, jako kdyby se ani nepohnul.

„Rande. Přinesl jsem ti tvůj podíl vody.“ Rozepnul brašnu na přední části Randova obleku OP a strčil plochou plastovou láhev dovnitř. Chystal se zapnout nehtem palce zdrhovadlo, když mu Rand odstrčil ruku. Vyndal láhev. Na přední straně bylo vyraženo ASN/PRVOTŘÍDNÍ LÁHEV ZÁSOBOVACÍHO SKLADU LODI CL. #23196755 STERILNÍ JEN S NEPORUŠENÝM UTĚSNĚNÍM. Utěsnění bylo teď samozřejmě porušené; Shapiro musel láhev naplnit.

„Vyčistil jsem-“

Rand otevřel dlaň. Láhev spadla do písku s lehkým žuchnutím. „Nechci ji.“

„Nechceš...Rande, co je s tebou? Ježíši Kriste, chceš to skončit?“

Rand neodpověděl.

Shapiro se sehnul a sebral uskladňovací láhev #23196755. Smetl zrnka písku, které se přilepily na stěny láhve, jako by byly obrovské oteklé bakterie.

„Co se s tebou děje?“ opakoval Shapiro. „Je to šok? Myslíš, že to je šok? Protože já ti můžu dát tabletu... nebo injekci. Je to na mě, říkám ti zpříma. Jenom tu stojíš a pozoruješ čtyřicet mil ničeho! Je to písek! Jen písek!“

„Je to pláž,“ řekl Rand zasněně, „Chceš postavit hrad z písku?“

„Fajn, dobře,“ řekl Shapiro. „Půjdu a vezmu jehlu a ampuli Yellowjacku. Jestli se chceš chovat jako zatracenej tupec, budu s tebou nakládat jako s tupcem.“

„Jestli se mi pokusíš dát injekci něčeho, buď radši zticha, až se ke mě zezadu připlížíš,“ řekl Rand mírně. „Jinak ti zlomím ruku.“

On to mohl udělat také. Shapiro, astrogátor, vážící sto padesát liber s výškou 165 centimetrů. Fyzický boj nebyl jeho specialitou. Zaklel a otočil se zpátky k lodi, s Randovou lahví v ruce.

„Myslím, že je živá,“ řekl Rand. „Ve skutečnosti jsem si tím naprosto jistej.“

Shapiro se podíval znovu na něj a pak dál na duny. Západ Slunce jim vytvořil zlatavý povlak na jejich hladkých vlnících se čepi-

cích, povlak, který plynule přecházel v nejčernější eben v prohlubních mezi vlnami; na následující duně přecházel eben zpátky ve zlato. Ze zlaté na černou. Z černé na zlatou. Zlatá v černou a černá v zlatou a zlatá-

Shapiro rychle zamrkal očima a rukou si je promnul.

„Několikrát jsem cítil, jak se mi tahle zvláštní duna pohybuje pod nohama," řekl Rand Shapirovi. „Pohybuje se strašně elegantně. Je to jako když čekáš příliv. Ve vzduchu cítím její zápach, a ten zápach je jako sůl."

„Jseš blázen," řekl Shapiro. Byl tak vystrašený, že měl pocit jako by se mu mozek změnil ve sklo.

Rand neodpověděl. Randovy oči zkoumaly duny, které přecházely ze zlatých v černé v zlaté v černé v západu slunce.

Shapiro se vrátil do lodi.

Rand zůstal na duně po celou noc, a celý následující den.

Shapiro vyhlédl ven a uviděl ho. Rand si sundal oblek OP, který písek téměř pohltil. Vyčníval pouze jeden rukáv, zoufalý a prosící. Písek nad a pod ním připomněl Shapirovi rty vysávající s bezzubou nenažraností křehké sousto. Shapiro ucítil bláznivou touhu vyběhnout svah duny a vysvobodit Randův oblek OP.

Neudělal to.

Sednul si v kabině a čekal na záchrannou loď. Pach freonu se už rozptýlil. Byl nahrazen neméně žádoucím zápachem rozkládajícího se Grimese.

Záchranná loď nepřiletěla toho dne ani té noci ani třetího dne.

Písek se nějakým způsobem objevil v Shapirově kabině, ačkoliv byl palubní vchod zavřený a těsnění vypadalo stále dokonale neprodyšné. Malé hromádky písku vysál přenosným luxem, stejně jako první den vysál louže rozlité vody.

Celou dobu měl velkou žízeň. Jeho láhev byla už skoro prázdná.

Myslel si, že začal ve vzduchu cítit pach soli; ve spánku slyšel racky.

A slyšel písek.

Neochvějný vítr přesunul první dunu blíž k lodi. Jeho kabina byla nicméně v pořádku - díky přenosnému luxu - ale zbytek už skoro přebíral písek. Maličké duny pronikly vyhořelou instalací a zmocnily

se ASN/29. Prosívaly se v úponcích a membránách ventilů. V jedné z vyhořelých nádržích byl nános.

Shapirova tvář byla vyzáblá a štěrkovitá se stínem vousů.

Třetí den krátce před západem slunce, vylezl na dunu zkontrolovat Randa. Napadlo ho, že mu dá injekci, pak to zavrhl. Bylo to mnohem víc než šok; teď to věděl. Rand zešílel. Bylo by nejlepší, kdyby rychle zemřel. A vypadalo to, že se to vlastně brzy stane.

Shapiro byl hubený; Rand byl vychrtlý. Jeho tělo byla šlachovitá tyčka. Jeho nohy, kdysi pevné a silné s ocelovými svaly, byly nyní malátné a zvadlé. Kůže na nich visela jako volné ponožky, které stále sjíždějí. Měl na sobě pouze červené nylonové spodky, které vypadaly směšně jako plavky nějakého tlustoprda. Na obličeji mu začínaly rašit světlé vousy, které ochmýřily jeho propadlé tváře a bradu. Jeho vousy měly barvu plážového písku. Jeho vlasy, dříve hnědo šedé, se vybělily málem na blond. Padaly mu do čela. Jedině jeho oči vykukující přes ofinu vlasů, byly se svou jasně modrou silou pořád zcela živé. Studovaly neúnavně

(duny mizerný DUNY)

pláž.

Teď viděl Shapiro něco velmi špatného. Byla to rozhodně velice zlé. Viděl, že se Randova tvář mění v písečnou dunu. Vousy a vlasy mu dusily kůži.

„Zemřeš.“ řekl Shapiro, „Jestli nepůjdeš dolů do lodi a nenapiješ se, zemřeš.“

Rand nic neřekl.

„To chceš?“

Nic. Tupé funění větru, ale nic víc. Shapiro si všimnul, že se záhyby Randovy šíje naplňují pískem.

„Jediný, co chci,“ řekl Rand v mdlobách a jeho nepřítomný hlas zněl jako vítr, „jsou moje pásky s Beach Boys. Mám je v kabině.“

„Běž do prdele!“ řekl Shapiro rozzuřeně. „Ale víš, v co doufám? Doufám, že loď přiletí, ještě než umřeš. Chci tě vidět řvát a ječet až tě budou odtahovat z tý tvý drahý zatracený pláže. Chci vidět, co se stane potom!“

„Pláž tě taky dostane,“ řekl Rand. Jeho hlas byl prázdný a rachotící, jako vítr uvnitř puklé dýně - dýně, kterou nechali na poli po konci poslední říjnové sklizně. „Poslouchej, Bille. Poslouchej tu vlnu.“

Rand vztyčil hlavu. Jeho ústa, na půl otevřené, odhalila jazyk. Byl scvrklý jako usušená houba.

Shapiro něco slyšel.

Slyšel duny. Zpívaly písně nedělního odpoledne na pláži - bezesného zdřímnutí na pláži. Dlouhé zdřímnutí. Bezduchý klid. Hlas křičících racků. Přesunující se bezstarostné částečky. Kráčející duny. Slyšel... a táhlo ho to. Táhlo ho to k dunám.

„Ty to slyšíš," řekl Rand.

Shapiro si vrazil do nosu prsty, až mu začal krvácet. Pak mohl zavřít oči; jeho myšlenky přicházely pomalu a nemotorně k sobě. Srdce mu tlouklo o závod.

Byl jsem skoro jako Rand. Kriste! ... už mě to skoro mělo!

Znovu otevřel oči a viděl, že se Rand změnil v mušli na dlouhé pusté pláži, horlivě se natahující ke všem tajemstvím nemrtvého moře, civící na duny a duny a duny.

Už ne, zabědoval Shapiro pro sebe.

Tak ale poslouchej tuhle vlnu, zašeptaly duny zpátky.

Navzdory svému lepšímu mínění Shapiro naslouchal.

Potom jeho lepší mínění přestalo existovat.

Shapiro si pomyslel: Slyšel bych líp, kdybych se posadil.

Posadil se k Randovým nohám, opřel paty o stehna jako nějaký Yaquijský indián a naslouchal.

Slyšel Beach Boys a Beach Boys zpívali o zábavě, zábavě, zábavě. Slyšel je zpívat, že holky na pláži jsou všechny na dosah. Slyšel - duté kvílení větru, ne ve svých uších, ale v kaňonu mezi pravým mozkem a levým mozkem - slyšel to kvílení kdesi v černotě, jež je překlenutá pouze visutým mostem corpusu callosum, který spojuje vědomé myšlenky s neurčitými. Necítil hlad, žízeň, horko, strach. Slyšel pouze ten hlas v prázdnotě.

A loď přiletěla.

Snesla se z oblohy, její trysky vyškrábaly dlouhou oranžovou stopu zprava do leva. Dunění ohlásilo delta-vlnou topografii, a několik dun se zhroutilo jako mozek při průstřelu.

Potom se Billy Shapiro postavil.

„Loď! zakřičel. „Kurva! Loď! Loď! LOĎ!"

Byla to obchodní loď, špinavá a zasmraděná pěti sty - nebo pěti tisíci - lety klanových služeb. Surfovala vzduchem, nemotorně se vzpřímila, brzdila. Kapitán zažehl trysky a roztavil písek v černé sklo.

Rand se kolem rozhlížel jako člověk, probouzející se z hlubokého spánku.

„Řekni, ať to odletí, Billy."

„Ty nerozumíš," Shapiro belhal kolem dokola, mával rukama ve vzduchu. „Budeš v pořádku-"

Zamířil ke špinavé obchodní lodi dlouhými skákavými kroky jako klokan utíkající od požáru lesa. Písek po něm chňapal. Shapiro ho odkopával. Polib si, písku. Vracím se ke svý holce v Hansonville. Písek nikdy neměl žádnou holku. Pláž nikdy neměla žádnou erekci.

Trup lodi se otevřel. Vstupní plošina vyklouzla ven jako jazyk. Nějaký muž z ní sestoupil za třemi vzorkovacími androidy a chlápkem vestavěným do protéz, který byl určitě kapitánem. V každém případě měl na sobě baret se symbolem klanu.

Jeden z androidů na něj pokynul vzorkovací tyčí. Shapiro mu to vrátil. Padl na kolena před kapitánem a objal protézy, které měly nahradit kapitánovy odumřelé nohy.

„Duny... Rand ... žádná voda ... živý ... hypnotizují ho... svět tupců... já... díky Bohu..."

Ocelové tykadlo švihlo kolem Shapira a odhodilo ho na břicho. Suchý písek pod ním zašeptal, jako by se smál.

„To je v pořádku," řekl kapitán. „Bey-at-shel! Me! Me! Gat!"

Android odhodil Shapira a zase ho vrátil a hučel si něco roztržitě pro sebe.

„Celé tahle cesta kvůli zkurvený Federaci!" zvolal kapitán hořce.

Shapiro plakal. Bolelo to, nejen v hlavě, ale i v játrech.

„Dude! Gee-yat! Gat! Vodu pro něj!"

Muž, který byl v čele mu hodil láhev. Shapiro ji otevřel a lačně sál, lil křišťálově chladnou vodu do svých úst, na bradu, kapky mu smáčely blůzu, která zbělela na barvu kosti. Kuckal, dávil se, pak pil znovu.

Dud a kapitán ho pozorně sledovali. Androidi hučeli.

Nakonec si Shapiro utřel ústa a vzpřímil se. Cítil se jak špatně, tak dobře.

„Ty jsi Shapiro?" zeptal se kapitán.

Shapiro přitakal.

„Klanová příslušnost?"

„Žádná."

„Číslo ASN?“

„29.“

„Posádka?“

„Tři. Jeden mrtvý. Ten druhý - Rand - tam nahoře.“ Ukázal prstem, ale nepodíval se.

Kapitánův obličej se nezměnil. Dudova tvář ano.

„Pláž ho dostala,“ řekl Shapiro. Viděl jejich otázkami zahalené pohledy. „Šok ... možná. Zdá se, že je zhypnotizovaný. Pořád mluví o... Beach Boys ... nevadí, neznáte. Nechce pít ani jíst. Je úplně mimo.“

„Dude. Vezmi si jednoho z androidů a dostaň ho odtamtud.“ Potřásl hlavou. „Loď Federace, Kriste. Žádná odměna.“

Dud přikývl. O pár chvil později se už drápal po úbočí duny s jedním z androidů. Andy vypadal jako dvacetiletý surfař, který by si mohl přivydělávat poskytováním služeb znuděným vdovám, ale délka jeho kroku prozrazovala ještě víc než segmentovaná tykadla, která vyrůstala z jeho pažních jamek. Krok, typický pro všechny androidy, byl pomalý, přemítavý, byl to téměř bolestivý krok stárnoucího anglického sluhy s hemoroidy.

Kapitánova palubní deska zabzučela.

„Jsem tady.“

„To je Gomez, kapitáne. Už tu máme polohu. Snímek z počítače a povrchová telemetrie nám ukazují velmi proměnlivý povrch. Není tu žádné skalní podloží, které bychom mohli zaměřit. Stojíme na vlastní natavenině písku a přímo teď je to možná ta nejtvrdší věc na celé planetě. Problém je, že ta natavenina sama začíná klesat.“

„Doporučení?“

„Musíme odletět.“

„Kdy?“

„Před pěti minutami.“

„Jsi vtipálek, Gomezi.“

Kapitán udeřil do tlačítka a komunikátor vypnul.

Shapirovy se zakoulely oči. „Podívejte, nehleďte na Randa.“

„Vezmu vás zpátky oba,“ řekl kapitán. „Nedostanu žádnou odměnu, ale Federace musí za vás dva něco zaplatit... ne že by kterýkoli z vás měl bůhvíjakou hodnotu, pokud vidím. On je blázen a ty jsi posera.“

„Ne... vy nerozumíte. Vy-“

V kapitánových vychytralých žlutých očích se zablesklo.

„Máš tu nějaké pašované zboží?“ zeptal se.

„Kapitáne... podívejte ... prosím-“

„Protože jestli máš, nemá smysl nechat to tady. Řekni mi, co to je a kde to je. Rozdělíme se sedmdesát na třicet. Běžná odměna zachránce. Můžeš udělat něco lepšího, než tohle, co? Ty-“

Natavený písek se pod nimi najednou naklonil. Naprosto zřetelně se naklonil. Siréna někde uvnitř obchodní lodi začala řvát s tlumenou pravidelností. Komunikátor na kapitánově palubní desce znovu spustil.

„Tam!“ křičel Shapiro. „Tam, vidíte čemu čelíte? Chcete teď tlachat o kontrabandu? MUSÍME ODSUD DO PRDELE VYPADNOUT!“

„Drž hubu, hezoune, nebo tě jeden z těchle chlapíků uklidní,“ řekl kapitán. Jeho hlas byl vyrovnaný, ale jeho oči se změnily. Ohmatával komunikátor.

„Kapitáne, mám tu deset stupňů nachýlení a pořád se to zvyšuje. Výtah sjíždí, ale sjíždí na roh. Pořád máme čas, ale ne moc. Loď se převrhne.“

„Vzpěry ji udrží.“

„Ne, pane. Prosím o prominutí, kapitáne, neudrží.“

„Zahajte startovací sekvence, Gomezi.“

„Díky, pane.“

Úleva v Gomezově hlase byla neklamná.

Dud a android se vraceli po svahu duny. Rand s nimi nebyl. Andy daleko vzadu upadl. A teď se stala podivná věc. Andy se převrhnul na tvář. Kapitán se zamračil. Nespadl tak, jak by jste očekávali, že andy spadne - což je takříkajíc více či méně jako lidská bytost. Bylo to, jako když někdo vrazí do figuríny v obchodním domě. Převrhnul se přesně tak. Ozvalo se žuchnutí a malý žlutohnědý obláček písku se vznesl kolem něj.

Dud popošel zpátky a poklekl k němu. Androidovy nohy se stále pohybovaly jako by se mu v 1.5 milionu freonem ochlazovaných mikro obvodech, které tvořily jeho mysl, zdálo, že pořád jde. Ale pohyby nohou byly pomalé a trhavé. Ustaly. Kouř mu začal vycházet z pórů a jeho tykadla se v písku chvěla. Bylo to strašlivé, jako sledovaní umírajícího člověka. Tajemné mletí vycházelo z jeho vnitřku: Graaaagggg!

„Plnej písku," zašeptal Shapiro. „Přešel na náboženství Beach Boys."

Kapitán na něj nedůtklivě pohlédl. „Nebuď směšnej, člověče. Ta věc může projít písečnou bouří a dovnitř se nedostane ani zrnko."

„Ne v tomhle světě."

Natavenina se naklonila znovu. Loď byla teď zřetelně nakloněná. Tiše to zavrzalo, jak dosedla na vzpěry větší váha.

„Nech ho!" zahulákal kapitán na Duda. „Nech ho, nech ho! Gee-yat! Come-me-for-Cry!"

Dud přišel, zanechaje andyho kráčet s tváří zabořenou v písku.

„Co se to k sakru děje," zamumlal kapitán.

On a Dud nasadili rozhovor v rychlém pracovním dialektu, kterému Shapiro dokázal rozumět jen do určitého stupně. Dud řekl kapitánovi, že Rand odmítl jít. Andy se pokusil Randa popadnout, ale neúspěšně. Zrovna tam se začal pohybovat trhaně a vycházely z něj podivné skřípavé zvuky. Začal také přednášet kombinaci galaktických souřadnic důlních pásem a seznam kapitánových pásků s lidovou hudbou. Sám Dud se pak přiblížil k Randovi. Krátce spolu zápasili. Kapitán řekl Dudovi, že jestliže Dud podlehl muži, který stál tři dny v horkém slunci, pak si nejspíš bude muset obstarat jiného Prvního.

Dudův obličej potemněl rozpaky, ale jeho vážný, soustředěný pohled ani trochu nezmizel. Pomalu otočil hlavu, čímž odhalil čtyři hluboké vrásky ve své tváři. Pozvolna se prohlubovaly.

„Him-ga big indics," řekl Dud. „Strong-for-Cry. Him-gat for umby."

„Umby-him for-Cry?" Kapitán se vážně díval na Duda.

Dud přitakal. „Umby. Beyat-shel. Umby-for-Cry."

Shapiro se zamračil a zaměstnal svou unavenou vyděšenou mysl tím slovem. Teď mu to došlo. Umby. To znamená blázen. On je silný, pro Krista. Silný, protože je blázen. Má velký vliv, velkou sílu. Protože je blázen.

Velký vliv ... nebo to možná znamenalo velké vlny. Nebyl si jistý. Obě cesty vedly k tomu samému.

Země se pod nimi znovu posunula a písek vanul Shapirovi přes boty.

Za zády se jim ozvalo duté ka-tud, ka-tud, ka-tud, jak se otevřelo odvětrávací potrubí. Shapiro si pomyslel, že to je jeden z nejlí-

beznějších zvuků, jaké kdy v životě slyšel.

Kapitán se v hlubokém zamyšlení posadil, zvláštní kentaur, jehož spodní polovinu tvořily protézy a pancíře namísto koně. Potom vzhlédnul a popadnul komunikátor.

„Gomezi, pošli sem Super Montoyu s utišujícím revolverem."

„Provedu."

Kapitán se podíval na Shapira. „Teď, jsem ke všemu ještě přišel o androida, v ceně tvýho platu z příštích deseti let. Jsem nasranej. Chci tvýho kamarádíčka."

„Kapitáne." Shapiro si nedokázal přestat olizovat rty. Věděl, že to je velmi nešťastně zvolená věc, kterou mohl dělat. Nechtěl vypadat šíleně, hystericky nebo zbaběle a kapitán se podle všeho usnesl, že právě on je hysterický zbabělý šílenec. Olizování rtů tomu dojmu jenom přidalo... ale zkrátka si nedokázal pomoct. „Kapitáne, nemůžu na vás vymáhat, aby jsme odlítli z tohodle světa, jak nejdřív je to mož-"

„Nemůžeš, pitomče," řekl kapitán, ne nepřátelsky.

Slabý křik vycházel z vrcholu nejbližší duny.

„Nedotýkejte se mě! Nechoďte ke mě! Nechte mě na pokoji! Všichni!"

„Big indics gat umby," řekl Dud vážně.

„Ma-him, yeah-mon," odvětil kapitán a obrátil se na Shapira. „On je opravdu mimo, že?"

Shapiro se zachvěl. „Vy nevíte. Vy jen-"

Natavený písek opět klesnul. Vzpěry zavrzaly hlasitěji než kdy předtím. V komunikátoru zapraskalo. Gomezův hlas byl slabý, trochu kolísavý.

„Musíme odsud vypadnout hned teď, kapitáne!"

„Dobře." Opálený muž se objevil na lodním můstku. Držel dlouhou pistoli v jedné ruce v rukavici. Kapitán ukázal na Randa. „Ma-haim, for-Cry. Can?"

Super Montoya, neznepokojený naklánějící se zemí, která nebyla zemí, ale pouze pískem nataveným v sklo (a teď se přes něj táhly hluboké praskliny, jak Shapiro zpozoroval), kterého netrápily vrzající vzpěry ani děsivá podívaná na androida, který nyní vypadal, jako by si nohama kopal vlastní hrob, chvíli studoval Randovu hubenou postavu.

„Can," řekl.

„Gat! Gat-for-Cry!" Kapitán si odplivl. „Klidně mu ho ustřel, to mi je jedno," řekl. „Jenom ať pořád dejchá, až poletíme."

Super Montoya zvednul pistoli. To gesto bylo zjevně ze dvou třetin náhodné a z jedné třetiny nedbalé, ale Shapiro, přestože se blížil stavu zděšení, si všimnul způsobu, jak se Montoyova hlava naklonila k jedné straně, jako by zaměřoval hlaveň. Jako pro mnohé z klanů, byla pistole téměř jeho součástí, jako by mířil vlastním prstem.

Ozvalo se duté fúúh! jak stiskl spoušť a utišující šipka vyrazila z hlavně.

Z duny se vztyčila ruka a chňapla po ní.

Byla to obrovská hnědá ruka, ruka z písku. Sáhla prostě nahoru proti větru a zahalila mžikový odlesk šipky. Potom se písek stáhl zpátky s těžkým trrrap. Žádná ruka. Bylo nemožné uvěřit, že tam byla. Ale všichni to viděli.

„Giddy-hump," řekl kapitán takřka konverzačním tónem.

Super Montoya padl na kolena. „Aidy-May-for-Cry, bit-gat come! Saw-hoh got belly-gat-for-Cry! -"

Shapiro ztrnule zachytil Montoyu, jak odříkává pracovní motlitbu.

Nahoře na duně poskakoval Rand nahoru a dolů, mával rukama na oblohu a slabě vítězoslavně povykoval.

Ruka. Byla to RUKA. Měl pravdu; je živá, živá, živá-

„Indic!" řekl kapitán ostře Montoyovi. „Cannit! Gat!"

Montoya ztichl. Jeho oči se dotýkaly skotačící postavy Randa a pak se odvrátil. Jeho tvář byla plná pověrčivé hrůzy kvalitou se blížící té středověké.

„Dobrá," řekl kapitán. „Už toho mám dost. Končím. Jdeme."

Stiskl dvě tlačítka na své palubní desce. Motor, který ho měl pěkně otočit, tak že stál znovu tváří k vstupní plošině, nebzučel; kňoural a skřípal. Kapitán zaklel. Natavený písek se znovu posunul.

„Kapitáne!" Gomez. V panice.

Kapitán bouchnul do jiného tlačítka a protézy se začaly posouvat pozpátku na plošinu.

„Naváděj mě," řekl kapitán Shapirovi. „Nemám žádný zkurvený zpětný zrcátko. Bylo to ruka, co?"

„Ano."

„Chci se odtud dostat," řekl kapitán. „Je to už čtrnáct let, co jsem měl tu nehodu, ale právě teď se cejtím, jako bych si chcal do kalhot."

Trrap! Duna se najednou zřítila na lodní můstek. Až na to, že

to nebyla duna; byla to ruka.

„Do prdele, ach do prdele," řekl kapitán.

Rand poskakoval a pištěl na své duně.

Nyní se začala zadrhávat kapitánova protéza. Nádržka, z které vyčnívala kapitánovi hlava a ramena se teď začala zvracet dozadu.

„Co-"

Protézy se zastavily. Mezi nimi prolétával písek.

„Zvedněte mě!" zakřičel kapitán na zbývající dva androidy. „Teď! HNED TEĎ!"

Jejich tykadla obtočila ozubená kolečka protézy, jak ho zvedali - vypadal směšně skoro jako student univerzity, který má být hozen pod studenou sprchu partou hrubých kluků z bratrstva. Mačkal komunikátor.

„Gomezi! Konečnou startovací sekvenci! Teď! Hned!"

Duna na spodku plošiny se posunula. Stala se z ní ruka. Obrovská hnědá ruka, která se začala drápat nahoru po nakloněné rovině.

Ječící Shapiro utekl od té ruky.

Klející kapitán byl on ní odnesen.

Vstupní plošina byla vytažena. Ruka spadla a změnila se znovu v písek. Palubní vchod se zavřel. Motory skučely. Žádný čas na odpočinek, žádný čas na něco takového. Shapiro se schoulil vedle přepážky a zrychlení ho ihned připláclo k podlaze. Než upadnul do bezvědomí, zdálo se mu, že cítí písek svírající obchodní loď svalnatou hnědou paží, která se ji pokouší stáhnout dolů-

Pak už letěli vzhůru a pryč.

Rand je pozoroval, jak odlétají. Sednul si na zem. Když nakonec zmizela stopa po lodních tryskách z oblohy, obrátil svůj zrak na tu klidnou nekonečnost dun.

„Máme nákladňák ročník 34 a říkáme mu woody," zaskřehotal do prázdného pohyblivého písku. „Není moc novej; je starej, ale pořád dobrej."

Pomalu, přemítavě, si začal cpát písek - hrst po hrsti do úst. Polykal... polykal ... polykal. Brzy bylo jeho břicho jako oteklý sud a písek se mu začal hromadit na nohách.

Přeložil Petr Dušek, (c) 1999
6.2.1998

Stephen King: Plážový svět

Strana 1 (celkem 11)

Vrah

Najednou se probudil a uvědomil si, že neví kdo je ani co dělá tady, v muniční továrně. Nemohl si vzpomenout, jak se jmenuje ani co dělal. Nemohl se rozpomenout na nic

Továrna byla velká, s montážními potrubími a dopravními pásy a do toho všeho se ozýval klapot součástek.

Z krabice, do které byly automaticky skládány, vzal jednu hotovou pušku. Zřejmě obsluhoval stroj, ten však byl nyní zastavený.

Zvednutí pušky mu připadalo jako reflex. Pomalu přešel po kočičí lávce na druhý konec továrny. Nějaký muž tu balil náboje.

„Kdo jsem?“ řekl pomalu, váhavě.

Muž pokračoval v práci. Nevzhlédl, neudělal žádný pohyb, jako že slyšel.

„Kdo jsem? Kdo jsem?“ křičel, ale ačkoliv celá kopulovitá tovární hala odrážela ozvěnou jeho divoký řev, nic se nezměnilo. Muž pokračoval v práci, aniž by vzhlédl.

Švihnul baliči nábojů puškou u hlavy. S křupnutím ho zasáhla a balič spadnul dopředu na tvář a rozsypal náboje všude po podlaze.

Jeden sebral. Náhodou měl správnou ráži. Nabral několik dalších.

Nad ním se ozval klapot kroků. Otočil se a nad sebou uviděl muže kráčejícího po kočičí lávce. „Kdo jsem?“ zakřičel nahoru, aniž by vážně čekal odpověď.

Ale muž se podíval dolů a začal utíkat.

Škubnul puškou nahoru a dvakrát vystřelil. Muž se zastavil a padl na kolena, ale ještě předtím, než spadnul, stiskl červené tlačítko na zdi.

Začala kvílet siréna, hlasitě a čistě.

„Vrah! Vrah! Vrah!“ řval amplión.

Dělníci nevzhlédli. Lopotili se dál.

Utíkal a snažil se dostat od sirény a od ampliónu. Uviděl dveře a rozběhl se k nim. Dveře se otevřely a stáli tam čtyři uniformovaní muži. Stříleli po něm z podivných energy pušek. Kolem něj se míhali blesky. Vystřelil ještě třikrát a jeden z mužů v uniformách klesnul a

jeho energy pušku zarachotila na podlaze.

Prchal druhým směrem, ale větší počet uniformovaných mužů přicházel z druhých dveří. Divoce se rozhlížel kolem sebe.Blížili se k němu ze všech stran! Musel se dostat pryč!

Šplhal výš a výš do horního podlaží. Ale nahoře už byli také. Měli ho v pasti. Střílel, dokud nevyprázdnil svou pušku.

Přiblížili se k němu, někteří shora, někteří zespoda. „Prosím! Nestřílejte! Copak nevidíte, že chci jenom vědět, kdo jsem?“

Vystřelili a energy paprsky do něj udeřili. Všechno zčernalo...

Potom sledovali, jak za ním bouchly dveře a jak nákladní auto odjelo. „Čas od času se tu z některýho z nich stane vrah,“ řekl dozorce.

„Já tomu prostě nerozumím,“ řekl druhý a poškrábal se na hlavě... „Vem si tohodle. Jak řekl-- 'Chci jenom vědět , kdo jsem'. Tohle. Vypadal skoro jako člověk. Začínám mít dojem, že ty roboty dělaj dost dobře.“

Sledovali, jak nákladní auto opravny robotů zmizelo za zatáčkou.

Noc tygra

(THE NIGHT OF THE TIGER)

Digitalizoval Vašek

Poprvé jsem pana Legera uviděl, když cirkus projížděl Steubenville, ale to sem s nimi byl teprve dva týdny; ostatní ho zřejmě znali mnohem déle. O panu Legerovi totiž nechtěl nikdo mluvit, dokonce ani po té noci, kdy se zdálo, že nastává konec světa – té noci, kdy zmizel pan Indrasil.

Ale jestli vám to mám vyprávět od začátku, pak bych měl nejprve říci, že se jmenuji Eddie Johnston a že jsem se narodil a vyrostl v Sauk City. Tam jsem chodil do školy, odtamtud bylo mé první děvče a tam jsem pracoval v Lillieho jednotkovém obchodě, když jsem dostudoval vyšší střední školu. To bylo před lety… před více lety, než bych někdy chtěl počítat. Ne že by Sauk City bylo tak spatné místo; horké, líné večery, kdy se dá dřímat na verandě, některým lidem docela vyhovují, ale mě tam všechno svědilo, jako kdybych seděl příliš dlouho na jediné židli. Tak jsem praštil s prací v jednotkovém obchodě a připojil se k Farnumově & Williamsově celoamerickému třímanéžovému cirkusu s dalšími atrakcemi. Myslím, že jsem tak učinil v přechodném pominutí smyslů, způsobeném pouťovou hudbou. Tak jsem se tedy stál tenťákem, pomáhal jsem stavět stany a zase je strhávat, rozsypávat piliny, čistit klece a občas také prodávat cukrovou vatu, když byl pravý prodavač, který trpěl malárií, pryč. Takové věci obvykle dělávali malí kluci za volné lístky – dělával jsem je i já, když jsem byl malý kluk. Ale časy se změnily. Ani ti kluci už nejsou jako dřív.

V nejparnějším létě jsme projeli Illinoisem a Indianou a návštěvnost byla dobrá a všichni byli spokojeni. Všichni kromě pana Indrasila. Pan Indrasil nebyl spokojený nikdy. Byl krotitelem lvů a vypadal jako Rudolph Valentino, jak jsem si ho pamatoval ze starých fotografií. Byl vysoký, měl hezký arogantní obličej a husté černé vlasy. A podivné šílené oči – nejšílenější oči, jaké jsem kdy viděl. Většinou byl zticha; dvě slova od pana Indrasila to už byl proslov. Všichni od cirkusu si od něj udržovali mentální i fyzický odstup, protože jeho výbuchy hněvu byly legendární. Šeptalo se o kávě, která po zvlášť obtížném představení vyšplíchla na jeho ruce, a také o takřka dokonané vraždě na mladém tenťákovi, které se podařilo zabránit jen spojeným úsilím ostatních. Nic o tom nevím. Vím jen, že jsem z něj měl daleko větší strach než z mrazivého pohledu pana Edmonta, mého třídního z vyšší střední, pana Lillieho nebo i svého otce, který mne byl schopen tak zpražit, že jsem se doslova třásl hanbou a strachem.

Když jsem čistil klece velkých koček, byly vždy bez jediné

skvrnky. Vzpomínka na těch několik málo případů potupného vzteku pana Indrasila mi stále způsobuje slabost v kolenou. Mohly za to hlavně jeho oči – velké, temné a naprosto prázdné. Oči a vědomí, že muž, který je schopen v malé kleci uhlídat sedm šelem, musí být sám částečně divoch. A jediné dvě věci, kterých se bál on, byl pan Legere a jeden tygr z cirkusu, velká bestie jménem Zelený děs. Jak už jsem říkal, poprvé jsem pana Legera uviděl v Steubenville a tehdy hleděl do klece Zeleného děsu, jako by ten tygr znal všechna tajemství života a smrti. Byl hubený, tmavý, tichý. Jeho hluboké, prázdné oči měly ve svých zelených hlubinách neustále výraz bolesti a skryté divokosti a ruce měl vždy zkřížené za zády, když zadumaně pozoroval tygra. Zelený děs bylo zvíře, na kterém bylo co obdivovat. Byl to mohutný, krásný zástupce svého druhu s bezvadným pruhovaným kožichem, smaragdovýma očima a velkými tesáky, připomínajícími slonovinové bodce. Jeho řev se v cirkuse ozýval nejčastěji – prudký, zuřivý a nezkrocený. Vypadalo to, jako by svým řevem vyjadřoval vzdor a nenávist k celému světu. Chips Baily, který byl s Famumem & Williamsem už bůh ví od kdy, mi řekl, že pan Indrasil měl ve zvyku protěžovat Zeleného děsa při svých vystoupeních, až po něm jedné noci tygr skočil a skoro mu utrhl hlavu z ramen, než stačil uprchnout z klece. Všiml jsem si, že pan Indrasil stále nosí dlouhé vlasy, které mu vzadu zakrývaly krk.

Pořád si ještě vzpomínám na ten živý obraz, který se mi naskytl toho dne v Steubenville. Bylo parno, nepříjemně parno a my zrovna neměli moc práce. Proto stáli pan Legere a pan Indrasil venku. Pan Legere tiše u tygří klece, byl oblečen do obleku s vestou a na obličeji neměl ani stopu po potu. A pan Indrasil, oděný do jedné ze svých krásných hedvábných košil a bílých jezdeckých kalhot, se díval na ně na oba, tvář měl smrtelně bledou, oči vytřeštěné šíleným hněvem, nenávistí a strachem. Nesl si hřeblo a kartáč a ruce se mu chvěly a křečovitě svíraly.

Náhle uviděl mne a jeho zlost propukla: „Ty!“ zařval. „Johnstone!“

„Ano, pane?“ Cítil jsem mravenčení v žaludku. Věděl jsem, že na mne v příští chvíli padne Indrasilův hněv a strachem se mi dělalo mdlo. Myslím si o sobě, že nejsem o nic míň statečný než ostatní a kdyby to byl kdokoliv jiný, myslím, že bych ho dokázal usadit. Ale nebyl to kdokoliv jiný. Byl to Indrasil a v očích mu plálo šílenství.

„Ty klece, Johnstone. Ty jako mají být vyčištěné?“ Ukázal prstem a já sledoval naznačený směr. Uviděl jsem čtyři zapomenutá stébla trávy a inkriminující louži vody v zadním koutě jedné z nich. „A-ano, pane,“ řekl jsem a co mělo být pevností, se ukázalo být pouhou hranou statečností. Ticho, jako elektrizující klid před bouří. Lidé si nás začínali všímat a já zpozoroval, že se na nás pan Legere dívá svýma bezednýma očima.

„Ano, pane?“ zahřměl náhle pan Indrasil. „Ano, pane? Ano, pane? Neurážej mou inteligenci, chlapče! Nemyslíš, že nejsem slepý? Že to necítím? Použil jsi dezinfekci?“

„Dezinfekci jsem použil vče…“

„Neodmlouvej!“ zaječel a pak jeho hlas náhle ztichl, až mi z toho naskočila husí kůže. „Neopovažuj se mi odmlouvat.“ Teď už se dívali všichni. Udělalo se mi nevolno. „Teď se seber a jdi vydezinfikovat ty zatracené klece,“ zasyčel, pečlivě vyslovuje každé slovo. Náhle jeho ruka vystřelila a sevřela mi rameno. „A už nikdy, nikdy se mi nepokoušej odmlouvat.“

Sám jsem nevěděl, odkud se ta slova vzala, ale najednou tu byla a pomalu mi klouzala z úst:

„Neodmlouval jsem vám, pane Indrasile, a nelíbí se mi, že tvrdíte, že ano. Já – já to nemám rád. A teď mě pusťte.“

Jeho tvář náhle zrudla, pak zbělela a pak skoro zežloutla zlostí. Jeho oči se proměnily v planoucí brány pekel.

V tu chvíli mne napadlo, že se blíží můj konec. Vydal jsem ze sebe neartikulovaný přidušený zvuk a stisk na mém rameni začal být nesnesitelný. Jeho pravá ruka se začala zvedat nahoru… nahoru… nahoru a pak s neuvěřitelnou rychlostí sjela dolů. Kdyby se ta ruka setkala s mou tváří, přinejmenším by mne srazila do bezvědomí. Pravděpodobněji by mi však zlomila vaz.

Ale nesetkala se. Odnikud se jako kouzlem materializovala jiná ruka, právě přede mnou. Dvě napřažené paže se srazily s tlumeným plesknutím. Byl to pan Legere.

„Nech toho kluka být,“ řekl bezbarvým hlasem. Pan Indrasil na něj po nekonečnou sekundu hleděl a myslím, že v celé záležitosti nebylo nic tak nepříjemného, jako vidět strach z pana Legera a šílenou touhu zranit (nebo zabít!) smíšenou v těch jeho očích.

Pak se odvrátil a odplížil se pryč. Obrátil jsem se a podíval se na pana Legera. „Díky,“ řekl jsem.

„Neděkuj mně.“ A nebylo to ‚neděkuj mně‘, ale ‚neděkuj mně‘. Žádná okázalá skromnost, ale doslovný příkaz. V náhlém záblesku intuice – empatie, pokud si přejete – jsem přesně pochopil, co tím myslí. Byl jsem pěšák v něčem, co muselo být dlouhodobým bojem mezi těmito dvěma. Panu Legerovi na mně nezáleželo o nic víc, než panu Indrasilovi. Nezastavil krotitele lvů kvůli mně, ale proto, že tím demonstroval svou převahu, ať už jakkoliv nezávaznou, v jejich soukromé válce. „Jak se jmenujete?“ zeptal jsem se, ani v nejmenším uražen rolí, kterou jsem právě sehrál. Konec konců, byl ke mně přece čestný.

„Legere,“ řekl krátce. Pak se otočil a šel.

„Patříte k cirkusu?“ zeptal jsem se, nechtěje ho nechat odejít tak lehce. „Řekl bych, že… ho znáte.“

Na rtech se mu mihl lehký úsměv a v jeho očích se na okamžik teple zalesklo. „Ne. Můžeš mne považovat za policistu.“ A než jsem mohl něco říct, zmizel v boční uličce.

Příštího dne jsme vytáhli kolíky a jeli dál. Znovu jsem pana Legera viděl v Danville a pak o dva týdny později, v Chicagu. V čase mezi tím jsem se snažil vyhýbat panu Indrasilovi, jak jen to bylo možné, a udržovat klece velkých koček bezvadně čisté. Den předtím, než jsme odjeli ze St.Louis, jsem se zeptal Chipse Bailyho a i Sally O‘Harová, rusovlasé provazochodkyně, jestli se pan Legere a pan Indrasil znají. Byl jsem si samozřejmě jist, že ano, protože pan Legere těžko sledoval náš cirkus, jen aby mohl konzumovat naši slavnou citrónovou zmrzlinu.

Sally a Chips se podívali přes svoje šálky s kávou jeden na druhého, „Nikdo moc dobře neví, co mezi těmi dvěma vlastně je,“ řekla. „Ale táhne se to už strašně dlouho – možná dvacet let. Už od té doby, co sem pan Indrasil přešel od Bratrů Ringlingů, a možná ještě déle.“

Chips přikývl. „Ten Legere se k cirkusu přidá každý rok, projíždíme středozápadem, a drží se nás až do té doby, kdy v Little Rocku nasedneme na vlak na Floridu; Starého Leopardího muže tím dráždí jako jednu z jeho koček.“

„Řekl mi, že je policista,“ řekl jsem. „Co myslíte, že tu hledá? Nemyslíte, že by pan Indrasil…“

Chips a Sally se znovu podívali jeden na druhého a pak se oba najednou zvedli. „Musím se jít podívat, jestli jsou závaží a protizávaží

správně rozmístěna," řekla Sally a Chips zamumlal něco nepříliš přesvědčivého o zadní ose své maringotky.

Takto většinou skončil každý rozhovor, který se týkal pana Legera nebo pana Indrasila – spěšně, s narychlo vymyšlenými výmluvami. Rozloučili jsme se s Illinoisein a pohodlím současně. Vražedné vedro nás dostihlo skoro přesně v tom okamžiku,, když jsme překročili hranice, a zůstalo s námi příští měsíc a půl, kdy jsme pomalu projížděli přes Missouri a do Kansasu. Podrážděnost vzrůstala u všech, včetně zvířat. A samozřejmě i u koček, za které zodpovídal pan Indrasil. Tenťáky týral nemilosrdně a mne osobně zvlášť. Usmíval jsem se a snažil jsem se to vydržet, i když na mne taky působilo to vedro. Člověk se přece nehádá s šílencem a já si byl dokonale jist, že pan Indrasil šílený je. Nikdo z nás pořádně nespal a to je pro cirkusáky prokletí. Nedostatek spánku zpomaluje reakce a zpomalení reakcí znamená nebezpečí. V Independence spadla Sally O'Harová z výšky pětasedmdesáti stop do nylonové sítě a zlomila si rameno. Andrea Solienniová, naše krasojezdkyně, spadla při nácviku z jednoho ze svých koňů a byla omráčena úderem kopyta. Chips Baily tiše trpěl chronickou horečkou a jeho obličej byl jako vosková maska, z jejíchž spánků stékaly potůčky potu. V mnoha ohledech měl pan Indrasil nejtěžší kus práce. Kočky byly nervózní a nevrlé a pokaždé, kdy vstupoval do Klece ďábelské kočky, jak se tomu říkalo na plakátech, dával v sázku svůj život. Krmil lvy neobyčejně velkými kusy syrového masa vždy těsně před výstupem, což dělají krotitele šelem v rozporu s obecným přesvědčením jen zřídka. Jeho obličej byl vysušený a přepadlý a v očích mu plála divokost. Pan Legere byl skoro pořád u klece Zeleného děsu; pozoroval ho. A to byla samozřejmě pro pana Indrasila další zátěž. Cirkusáci začali sledovat postavu v hedvábných košilích znepokojeně a věděl jsem, že všichni myslí na totéž: Každou chvíli vybuchne a až k tomu dojde… Až k tomu dojde, jen Bůh sám ví, co se může stát.

Vražedné vedro pokračovalo a teplota každodenně dosahovala třiceti stupňů. Vypadalo to, jako by se nám bohové deště vysmívali. Každé město, ze kterého jsme odjížděli, obdrželo požehnání přeháňky. Každé město, do kterého jsme přijížděli, bylo horké, vysušené a uvařené. A jedné noci na cestě mezi Kansas City a Green Bluff jsem uviděl něco, co mne rozrušilo víc než cokoliv jiného.

Bylo vedro – ohavně vedro. Nemělo smysl se o spánek vůbec pokoušet. Převaloval jsem se na své palandě jako člověk v horečnatém

deliriu, pokoušeje se lapit skřítka Zavřiočka, který mi však stále unikal. Nakonec jsem vstal, natáhl si kalhoty a vyšel ven. Utábořili jsme se na malém poli a vozy jsme rozmístili do kruhu. Spolu s dalšími dvěma tenťáky jsme postavili klece s kočkami tak, aby se mohly těšit alespoň z mírného vánku. Teď tam stály postříbřené světlem kansaského měsíce a vedle největší z nich stála vysoká postava v bílých jezdeckých kalhotách. Pan Indrasil. Dráždil Zeleného děsa dlouhou špičatou tyčí. Velká kočka tiše obíhala po obvodu klece a snažila se vyhnout ostrému konci. A nejhrůznější na tom bylo, že když se tyč zapíchla do tygrova masa, nezařval bolestí a vztekem, jak by se dalo očekávat. Setrval v zlověstném tichu, které bylo pro člověka, jenž se vyzná v šelmách, mnohem děsivější než hlasitý řev. Pan Indrasil si to uvědomoval. „Mlčíš, ty parchante!“ vrčel. Jeho silná paže se napnula a železná tyč vyrazila. Zelený děs ucukl a hrozivě zakoulel očima. Ale nevydal žádný zvuk. „Kňuč!“ zasyčel pan Indrasil. „No tak, zakňuč, ty stvůro! Kňuč!“ A vrazil své kopí hluboko do tygrova boku.

Pak jsem uviděl něco divného. Zdálo se mi, jako by se ve tmě pod jedním vozem pohnul stín a měsíční světlo jako by se zalesklo na upřené hledících očích – zelených očích. Náhle zavál chladný vítr, zvedl prach a zčechral mi vlasy. Pan Indrasil vzhlédl a na tváři se mu objevil soustředěný výraz, jako by naslouchal. Náhle upustil tyč, obrátil se a rozběhl se do svého přívěsu. Znovu jsem se podíval k vozu, ale stín byl pryč. Zelený děs stál nehybně u mříží své klece a hleděl na Indrasilův přívěs. A v tu chvíli jsem si uvědomil, že nenávidí pana Indrasila ne proto, že je krutý nebo zlomyslný, což byly pro tygra kvality jeho zvířecím způsobem pochopitelné, ale protože je zvrhlý dokonce i z tygrova divošského hlediska. Byl darebák. Jedině tak se to dalo říct. Pan Indrasil nebyl lidský tygr, ale zvrhlý tygr. To pomyšlení mne zneklidňovalo a trochu děsilo. Vrátil jsem se do maringotky, ale stále jsem nemohl usnout. Vedra pokračovala.

Každý den jsme se smažili, každou noc se zmítali a převalovali, potili se a marně toužili po spánku. Každý z nás byl sežehnut sluncem do ruda a z maličkostí docházelo ke rvačkám. Všichni už jsme dosáhli bodu výbušnosti.

Pan Legere se nás stále držel, tichý pozorovatel, na povrchu chladný, ale v jeho nitru bylo možno vycítit dravý proud – čeho? Nenávisti? Strachu? Pomstychtivosti? Nedokázal jsem to zařadit. Ale bylo to potencionálně nebezpečné, tím jsem si byl jist. Možná nebez-

pečnější, než byl pan Indrasil, kdyby někdo zapálil ten správný doutnák. Byl s cirkusem na každé jeho zastávce, navzdory vražednému vedru, vždy ve svém bezvadně padnoucím hnědém obleku. Stával tiše u klece Zeleného děsu a zdálo se, jako by rozmlouval s tygrem, který byl vždy tichý, když byl nablízku. Z Kansasu jsme se vydali do Oklahomy a vedra stále nepolevovala. Den bez jediného případu úžehu byl vzácností. Davy začaly řídnout; kdo by se chtěl dusit pod plachtou stanu, když jen o několik bloků dál bylo klimatizované kino?

Byli jsme nervózní jako kočky v doslovném slova smyslu toho pořekadla. Když jsme zatloukli kolíky ve Wildwood Greenu v Oklahomě, věděli jsme všichni, co s námi to počasí dělá. A většina z nás věděla, jak působí na pana Indrasila. K té zvláštní události došlo právě před našim prvním vystoupením ve Wilwoodu. Pan Indrasil byl v Kleci ďábelské kočky a zaháněl své špatně naladěné lvy na jejich místa. Jeden z nich ztratil rovnováhu na podstavci, zakymácel se a skoro spadl. Pak, skoro ve stejnou chvíli, vyrazil Zelený děs hrozný burácivý řev.

Lev spadl, ztěžka dopadl a pak se náhle vrhl s přesností vystřelené kulky na pana Indrasila. Ten poděšeně zaklel, zvedl židli a zaštítil se jí proti lvím drápům. Pak vyklouzl z klece pouhou sekundu před tím, než lev narazil plnou vahou proti mřížím. Když se roztřeseně připravoval vejít znovu do klece, zařval Zelený děs podruhé – tentokrát to však znělo jako monstrózní pohrdavý smích.

Pan Indrasil se na šelmu podíval a v obličeji byl bledý, pak se otočil a šel pryč. Celé odpoledne pak nevyšel ze svého přívěsu. To odpoledne se zdálo být nekonečné. Ale jak teplota stoupala, začali jsme s nadějí hledět k západu, kde se formovaly velké bouřkové mraky.

„Možná bude pršet," řekl jsem Chipsovi, který stál na své vyvolávací plošině před atrakcemi. Ale on můj optimismus nesdílel. „Nevypadá to," řekl. „Nefouká vítr. Příliš horko. Spíš krupobití nebo tornádo." Zašklebil se. „Není to žádná slast prožít tornádo uprostřed smečky divokých bestií, Eddy. Vždycky když projíždíme pásmem tornád, děkuji Bohu, že nemáme slony. Jo," dodal po chvíli. „Raději se modli, aby ty mraky zůstaly na obzoru."

Ale nezůstaly. Pomalu se blížily k nám, sloupy cyklonů vztyčené proti nebi, purpurové u země a hrozivé modročerné tam, kde se stýkaly s kumulonimby. Veškerý pohyb vzduchu ustal a vedro na nás

padlo jako těžká vlněná přikrývka. Každou chvíli se ze západu ozvalo zaburácení hromu. Kolem čtvrté se objevil sám pan Farnum, ředitel a poloviční vlastník cirkusu, a ohlásil, že večerní vystoupení nebude; máme vše zabednit a pojistit pro případ potíží. Mezi Wildwoodem a Oklahoma City jsou hlášeny větrné smršťě, některé méně než čtyřicet mil od nás.

Neměli jsme moc návštěvníků; když ta zpráva přišla, a ti většinou apaticky procházeli mezi jednotlivými atrakcemi nebo zevlovali u šelem. Ale pan Legere tu toho dne nebyl; jediný člověk u klece Zeleného děsu byl nějaký středoškolák se svazkem učebnic. Když pan Famum ohlásil upozornění Meteorologického ústavu Spojených států na nebezpečí tornád, sebral se a pelášil domů. Spolu s ostatními dvěma tenťáky jsem strávil zbytek odpoledne různými úpravami, zabezpečováním stanů, nakládáním zvířat zpátky na vozy a ujišťováním se, že je všechno řádně upevněno a přibito. Nakonec zbývaly už jen klece šelem a na ty existoval zvláštní postup. Každá klec měla speciální drátěné přechodové zařízení, které, když se úplně roztáhlo, se spojilo s Klecí ďábelské kočky. Když měly být přestěhovány menší klece, zahnaly se šelmy do velké klece, kde čekaly, dokud vše nebylo připraveno. Velká klec se posouvala na obrovském podvozku a dala se přistavět do polohy, ve které mohla být každá z šelem přepuštěna do své vlastní klece. Zní to velice komplikovaně a také to komplikované bylo, ale byl to jediný možný způsob. Začali jsme se lvy, pak přisel na řadu Ebenový samet, ochočený černý panter, kterého cirkus získal teprve před rokem. Byla to ošidná záležitost honit šelmy přes drátěný tunel tam a zase zpátky, ale všichni jsme, tomu dávali přednost před tím, abychom zavolali na pomoc pana Indrasila. Ve chvíli, kdy přišla, řada na Zeleného děsa nastalo šeropodivné, nažloutlé šero, které nás nervózně obklopilo. Obloha nabyla jednotvárného lesklého vzezření, které se mi ani trochu nelíbilo. „Raději si pospěšte," řekl pan Farnum, když jsme tlačili Klec ďábelské kočky ke kleci Zeleného děsu. „Barometr rychle klesá." Starostlivě zavrtěl hlavou. „Vypadá to špatně, hoši. Špatně." Pak spěšně odešel, stále vrtě hlavou.

Roztáhli jsme přechodový tunel, připevnili ho ke kleci Zeleného děsu a otevřeli dvířka. „Tak běž," řekl jsem povzbudivě. Zelený děs se na mne zlobně podíval a ani se nehnul.

Znovu zaburácel hrom, hlasitěji, blíže, ostřeji. Nebe bylo žluté, tou nejhrozivější barvou, jakou jsem kdy viděl. Vzdušní běsové začali

škubat našimi šaty a sbírali ze země odpadky a kousky cukrové vaty a nechali je vířit v šíleném reji. „Tak běž, běž," pobízel jsem ho a jemné ho šťouchal tyčkou s tupým koncem, kterou jsme na pohánění zvířat používali! Zelený děs zařval a ohromující rychlostí mávl jednou prackou. Tyč z tvrdého dřeva mi vypadla z ruky a roztříštila se, jako by to byla suchá větvička. Tygr vyskočil na nohy a v očích měl chuť zabíjet.

„Podívejte se," řekl jsem rozechvěle. „Jeden z nás prostě bude muset zajít pro pana Indrasila, nic jiného se dělat nedá. Čekat nemůžeme." Jako na potvrzení mých slov znovu udeřil hrom. Znělo to jako tlesknutí obřích dlaní. Kelly Nixon a Mike McGregor si o to střihli; já byl pro svou předchozí kontraverzi s panem Indrasilem ze hry vyloučen. Prohrál Kelly, podíval se na nás pohledem, který říkal, že by mnohem raději čelil bouři, a pak odběhl.

Byl pryč skoro deset minut. Vítr zatím nabral na síle, šero zhoustlo do čarodějné odpolední tmy. Bál jsem se a nestyděl jsem se to přiznat. Ta hrozivá, beztvará obloha, opuštěné prostranství cirkusu, burácející vítr – to vše vyvolávalo dojem, který v mé paměti hned tak nevybledne. A Zelený děs odmítal projít tunelem.

Kelly Nixon přiběhl s očima vytřeštěnýma. „Bušil jsem na jeho přívěs skoro pět minut!" vyhrkl. „Nemůžu ho odtamtud dostat!" Zmateně jsme se podívali jeden na druhého. Zelený děs představoval pro cirkus velkou hodnotu.

Nemohli jsme ho jen tak nechat v otevřené kleci. Zpanikařili jsme a začali jsme se shánět po Chipsovi, panu Fanumovi nebo komukoliv, kdo by nám řekl, co máme dělat. Ale všichni byli pryč. Za tygra jsme zodpovídali my. Zvažoval jsem možnost naložit velkou klec na přívěs i s tygrem, ale nechtěl jsem být tím, kdo strčí prsty dovnitř.

„Musíme ho sem prostě dostat," řekl jsem. „Všichni tři najednou. Pojďme." A rozběhli jsme se šerem nadcházející noci k přívěsu pana Indrasila. Bušili jsme na jeho dveře, až musel mít dojem, že se po něm shánějí všichni ďábli z celého pekla. Díky Bohu, dveře se nakonec otevřely. Vypotácel se pan Indrasil a podíval se na nás, oči podlité krví a zakalené pitím. Páchl jako palírna.

„Zatraceně, nechte mne na pokoji," vyštěkl.

„Pane Indrasile…" snažil jsem se překřičet vytí větru. Nebylo to jako žádná bouře, kterou jsem kdy zažil. Bylo to spíš jako konec světa.

„Ty," zaskřehotal tiše. Natáhl se po mně a chytil mne za košili.

„Teď ti dám lekci, na kterou do smrti nezapomeneš.“ Podíval se na Kellyho a Mika, kteří pomalu ustupovali do šera. „Vypadněte!“ Utekli. Nevyčítal jsem jim to; vždyť jsem říkal, že pan Indrasil byl šílený. A ne obyčejné šílený – byl jako šílené zvíře, jako jedna z jeho vlastních šelem.

„Dobře,“ zamumlal, shlížeje na mne očima planoucíma jako vozové svítilny. „Teď tě žádné juju neochraňuje. Žádné grisgris.“ Rty se mu zkřivily v divokém, děsivém úsměvu. „Není tady, co? Jsme z jednoho druhu, on a já. Možná, že jediní dva, kteří zbyli. Je moje Nemesis – a já jsem jeho.“ Blábolil a já se ho nesnažil přerušit. Alespoň nemyslel na mne. „Poštval proti mně kočku, tehdy v padesátém osmém. Vždycky byl mocnější než já. Hlupák, mohl vydělat milión – oba jsme mohli vydělat milión, kdyby nebyl tak zatraceně povýšený a… co to bylo?“ Byl to Zelený děs. Začal znovu řvát. „Copak ten zatracený tygr není v kleci?“ zaječel skoro falsetem. Zatřásl mnou jako hadrovou panenkou.

„Nechtěl jít!“ slyšel jsem sám sebe, jak křičím. „Přišli jsme pro…“

Ale v tu chvíli mne odhodil stranou. Svalil jsem se na schůdky přívěsu a ucítil, jak mi zapraskaly kosti. S něčím mezi zavzlykáním a kletbou mne pan Indrasil přeskočil, tvář zkřivenou zlostí a strachem. Vstal jsem a jako hypnotizovaný se rozběhl za ním. Nějaký vnitřní instinkt mi říkal, že budu svědkem posledního jednání celé hry.

Když jsem vyběhl z ochrany Indrasilova přívěsu, opřel se do mne vítr děsivou silou. Burácel jako vlak v tunelu. Byl jsem mravencem, smítkem, nechráněnou molekulou uprostřed víru kosmických sil. A u klece Zeleného děsu stál pan Legere. Bylo to jako živý obraz od Danteho. Skoro prázdné klece uprostřed kruhu vozů, dva muži, dívající se tiše jeden na druhého, jejich šaty a vlasy rvané řvoucí vichřicí, vřící nebe nad jejich hlavami, zmítající se pole pšenice v pozadí, připomínající duše zatracenou svíjející se před Luciferem. „Přisel čas, Jasone,“ řekl pan Legere a jeho slova přinesl vítr až ke mně. Pan Indrasil si rukou divoce zajel do vlasů, rozcuchaných větrem, odhalujících zsinalou jizvu na jeho šíji. Jeho pěsti se sevřely, ale neřekl nic. Skoro jsem cítil, jak roste jeho vůle, jeho životní síla, jeho id. Rozrůstala se kolem něj jako nějaká nesvatá svatozář.

A pak jsem ke svému zděšení uviděl, že pan Legere uvolnil přechodový tunel klece Zeleného děsu – a dvířka byla otevřena! Vy-

křikl jsem, ale vítr mi utrhl slova od úst.

Obrovský tygr vyskočil a skoro splynul a panem Legerem. Pan Indrasil zakolísal, ale neutekl. Sklonil hlavu a podíval se tygrovi do očí. A Zelený děs strnul.

Obrátil svou velkou hlavu na pana Legera, skoro se otočil, ale pak se pomalu obrátil zpátky na pana Indrasila. Ve vzduchu byl hrozivě hmatatelný pocit cílené moci, spleť soupeřících vůlí, které se soustředily na tygra, A vůle byly skoro vyrovnané. Myslím, že nakonec to byla vlastní vůle Zeleného děsu – jeho nenávist k panu Indrasilovi co rozhodlo. Šelma zaútočila, oči planoucí zlobou a odlesky světla. A s panem Indrasilem se začalo dít něco divného. Vypadalo to, jako by se zhroutil do sebe, zmenšil, složil. Jeho hedvábná košile ztratila tvar, tmavé, rozcuchané vlasy vytvořily nad jeho límcem ohyzdnou muchomůrku. Pan Legere na něj něco křikl a ve stejné chvíli Zelený děs skočil. Závěr jsem neviděl. V příští chvíli jsem byl sražen na záda a zdálo se mi, že mi něco odsává dech z těla. Zahlédl jsem nad sebou obrovský trychtýř cyklonu a pak jsem se propadl do bezvědomí.

Když jsem se probudil, ležel jsem na své palandě v zadní části vozu, který sloužil jako skladiště a zásobárna. Celé tělo mně bolelo, jako by mne ztloukla holemi banda indiánů. Objevil se Chips Bailey s bledým a zamračeným obličejem. Uviděl, že jsem otevřel oči a ulehčeně se zašklebil. „Už jsem ani nedoufal, že se vůbec probereš. Jak se cítíš?“

„Jako po výprasku,“ řekl jsem. „Co se stalo? Jak jsem se sem dostal?“

„Našli jsme tě zhrouceného u Indrasilova přívěsu. Tornádo si tě skoro odneslo na památku, chlapče.“

Když se zmínil o panu Indrasilovi, vybavily se mi strašidelné vzpomínky z minulé noci. „Kde je pan Indrasil? A pan Legere?“

Přimhouřil oči a začal vymýšlet nějakou vyhýbavou odpověď. „Řekni mi pravdu,“ řekl jsem a zvedl jsem se na lokti. „Musím to vědět, Chipsi. Musím.“ Něco v mé tváři ho muselo přesvědčit.

„Oukej, ale není to přesně to, co jsme řekli policajtům – vlastně jsme z toho policajtům neřekli vůbec nic. Nemá smysl dávat lidem záminku, aby si mysleli, že jsme se zbláznili. Tak či tak, Indrasil je pryč. A že by tam byl Legere, to ani nevím.“

„A Zelený děs?“

Chipsovy oči byly zase bez výrazu. „On a druhý tygr se navzá-

jem zabili.“

„Druhý tygr? Žádný druhý tam…“

„Jo, ale našli jsme dva, jak leželi v kaluži vlastní krve. Příšerný masakr. Rozervali jeden druhému hrdlo.“

„Co… kde…“

„Kdo ví? Policajtům jsme řekli, že jsme měli dva tygry. Tak to bylo nejjednodušší.“ A než jsem mohl cokoliv říct, odešel. A to je konec mého příběhu – až na dvě maličkosti. Slova, která zavolal pan Legere, než mne srazilo tornádo, byla: „Když člověk a zvíře žijí v jedné slupce, Indrasile, určují formu instinkty!“

Druhá věc mi nedá v noci spát. Chips mi to řekl později a nezaujal k tomu žádný vlastní postoj. Řekl, že ten cizí tygr měl vzadu na krku dlouhou jizvu.

Přeložil: Petr Caha